

DZIENNIK URZĘDOWY

POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO

TREŚĆ: *Okólniki i pisma władz i urzędów centralnych, dotyczące służby D. P. M. T.* Okólniki i Rozporządzenia Ministerstwa Skarbu. Drugi okólnik w sprawie wypłaty części zaległego dodatku mieszkaniowego za r. 1928. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 17 marca 1930 r. w sprawie dod. cennika detalicznej sprzedaży wyrobów tytoniowych tary specjalnej. *Zarządzenia i Okólniki D. P. M. T.* Okólnik w sprawie ujednolinitości sposobów, 1) badania szerokości cięcia mieszanek tytoniowych i papierosowych, 2) badania średnicy giłz i papierosów, i zaopatrzenia Państwowych Fabryk wyrobów tytoniowych w potrzebne do tego przyrządy. Okólnik w sprawie zarachowania materiałów wyrobów odnikotynizowanych. Okólnik w sprawie zorganizowania opieki lotnej przy żłobkach. Okólnik w sprawie zestawiania zapotrzebowań na przedmioty i materiały do użytku biur, zakładów i t. p. Okólnik w sprawie zakazu uprawy tytoniu funkcjonariuszom. Okólnik w sprawie nomenklatury, używanej przy określaniu pochodzenia zakwestjonowanych wyr. i surowców tyt. Okólnik w sprawie wyciągów z ksiąg sum niebudżetowych do zamknięć rachunkowych obrotów na rachunkach bieżących i obrotów sum depozytowych w Kasach Skarbowych. Okólnik w sprawie wypełniania wykazów zużycia. Okólnik w sprawie dokładnego adresowania korespondencji do Oddziału Transportowego. Okólnik w sprawie przestrzegania przez pracowników Zakładów podległych D. P. M. T. drogi służbowej, przewidzianej w art. 25 ustęp 5 ustawy z dn. 17.II.22 r. o p. s. c. (Okólnik w sprawie dodatków ekonomicznych przewidzianych postanowieniem art. 4 ustawy z dnia 9.X 1923 r. o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska). Okólnik w sprawie wydawania na deputat wyr. tyt. Gdańskiego Monopoli Tytoniowego. Okólnik w sprawie adresowania do P. M. S. i W. T. w Białymstoku. Okólnik w sprawie oznaczania na listach przewozowych, kto ponosi koszt przewozu. Okólnik w sprawie wysyłki wyrobów uszkodzonych do przeróbki. Okólnik w sprawie zgłaszania zapotrzebowań na części zamienne do maszyn tytoniowych. Okólnik w sprawie zasad zamawiania artykułów ekonomicznych. Okólnik w sprawie dodatkowego zapotrzebowania wyrobów tytoniowych. Okólnik w sprawie prawidłowego nadsyłania listów przewozowych wraz ze specyfikacjami. Okólnik w sprawie 15⁰/₀-wych dodatków do płac robotniczych. Okólnik w sprawie przyjmowania do pracy rzemieślników. Statut emerytalny dla robotników Polskiego Monopoli Tytoniowego oraz pozostałych po nich wdów i sierot. Okólnik w sprawie zniesienia zwyczaju wstrzymywania sprzedaży w ostatnim dniu miesiąca.

OKÓLNIKI I PISMA WŁADZ I URZĘDÓW CENTRALNYCH, DOTYCZĄCE SŁUŻBY D. P. M. T.

OKÓLNIKI I ROZPORZĄDZENIA MINISTERSTWA SKARBU.

MINISTERSTWO SKARBU

L. D. III. 696/I.

Drugi okólnik w sprawie wypłaty części zaległego dodatku mieszkaniowego za r. 1928.

Warszawa, dnia 28 marca 1930 r.

Do

Kancelarii Cywilnej Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Biura Sejmu i Senatu, Najwyższej Izby Kontroli, Prezydium Rady Ministrów i wszystkich Ministerstw

w miejscu.

W najbliższym Numerze Dziennika Ustaw ogłoszone zostanie rozporządzenie Rady Ministrów,

w sprawie zmiany rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 1 października 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 849), o opłatach za mieszkania zajmowane przez funkcjonariuszów państwowych i wojskowych, zawodowych w budynkach państwowych przez Skarb Państwa wynajętych lub administrowanych. Zmiana ta polega na uzupełnieniu § 2-giego, wymienionego rozporządzenia, z dn. 1 października 1924 roku następującym ustępem.

„Komorne za mieszkania służbowe, zajmowane w r. 1928, pobiera się w wysokości dodatku na mieszkanie, przypadającego do wypłaty w tymże roku, bez względu na ewentualne późniejsze podwyższenie stawek tego dodatku”.

Z powyższego wynika, że zajmowanie w r. 1928 mieszkań służbowych nie odbiera odnośnym osobom prawa do otrzymania na zasadzie ustawy z dnia 26 lutego 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 13, poz. 90)

1/3 części zaległego dodatku mieszkaniowego za r. 1928.

Ministerstwo Skarbu nadmienia, że również zajmowanie mieszkań służbowych, począwszy od stycznia 1929 r. nie wpływa oczywiście na prawo do otrzymania 1/3 części zaległego dodatku mieszkaniowego za r. 1928.

Wobec tego należy osobom, które zajmowały w ciągu r. 1928 mieszkania służbowe, względnie które zajmują je obecnie wypłacić wspomnianą część zaległego dodatku mieszkaniowego na zasadach wyżej powołanej ustawy z dn. 26 lutego r. b. i okólnika Min. Skarbu z dn. 14 lutego r. b. L. D. III. 310/I/30.

Kierownik Ministerstwa Skarbu:

(—) Ignacy Matuszewski.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Skarbu z dnia 17 marca 1930 r. w sprawie dod. cennika detalicznej sprzedaży wyrobów tytoniowych taryfy specjalnej.

Na podstawie art. 17 ustawy z dnia 1. VI. 1922 r. o mon. tyt. — ust. 5 (Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 409) zarządza się co następuje:

§ 1.

Ustanawia się następujący dodatkowy cennik detalicznej sprzedaży specjalnych wyrobów tytoniowych:

Cygara specjalne:

„Coronas” za 1 sztukę	Zł. 1,80
„Favoritas” za 1 sztukę	Zł. 0,80

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Kierownik Ministerstwa Skarbu:

(—) Ignacy Matuszewski.

Cennik na cygara specjalnej taryfy „Coronas” i „Favoritas”.

Panom Dyrektorom i Kierownikom wszystkich Urzędów Dyrekcji Polskiego Monop. Tyton. do wiadomości z tem, że oddzielny cennik drukowany nie będzie.

Wypuszczając do sprzedaży wymienione wyżej cygara, Dyrekcja Polskiego Monopoli Tytoniowego pragnie tym sposobem zadośćuczynić wymogom konsumentów, przyzwyczajonych do wysoko-taryfowanych cygar specjalnie starannie wykończonych.

Cygara „Coronas” i „Favoritas” przygotowane zostały na podstawie specjalnej procedury; posiadają mały format; otrzymały zewnętrzne opakowanie drewniane droższe, dostosowane odpowiednio do ich jakości.

„Coronas” pakowane są w pudełka po 10 sztuk, „Favoritas” po 25 sztuk.

Cygara te ukażą się w sprzedaży w najbliższych dniach we wszystkich koncesjonowanych miejscach sprzedaży wyrobów specjalnych.

Zastępca Dyrektora

Polskiego Monopoli Tytoniowego:

(—) Inż. J. Husarski.

ZARZĄDZENIA I OKÓLNIKI D. P. M. T.

DYREKCJA POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 1096/II/F/30.

W sprawie ujednolajnienia sposobów, 1) badania szerokości cięcia mieszanek tytoniowych i papierosowych, 2) badania średnicy giłz i papierosów, i zaopatrzenia Państwowych Fabryk wyrobów tytoniowych w potrzebne do tego przyrządy.

Warszawa, dnia 6 marca 1930 r.

Do

Pana Dyrektora (Kierownika) wszystkich Państwowych Fabryk wyrobów tytoniowych z wyjątkiem: Bydgoszczy, Kościana i Wodzisławia.

Przy ekspertyzach kwartalnych prób tytoniowych, nadesłanych Dyrekcji Polskiego Monopoli

Tytoniowego przez Państwowe Fabryki wyrobów tytoniowych oraz podczas lustracji fabryk, przeprowadzanych przez delegatów Dyrekcji Polskiego Monopoli Tytoniowego, stwierdzono w całym szeregu wypadków, że fabryki nie przestrzegają ustalonych wymiarów szerokości cięcia tytoni i mieszanek papierosowych, jak również przepisowej średnicy giłz i papierosów, które to sprawy zostały unormowane rozporządzeniami Dyrekcji Polskiego Monopoli Tytoniowego z dn. 25.X. 1928 r. L. 39203/II/F/28 oraz z dnia 18.X. 1926 r. L. 34254/II/F/26 i 19.IX. 1928 r. L. 32650/II/F/28.

Sprawę badania szerokości cięcia mieszanek tytoniowych oraz średnicy giłz i papierosów fabryki załatwiały dotychczas rozmaitemi sposobami podług własnego uznania, czasami w sposób bardzo prymitywny i niedokładny w następstwie tego te same wyroby, a zwłaszcza tytonie otwarte poszczegól-

nych fabryk różniły i różnią się pod względem wyglądu zewnętrznego.

Celem zapobieżenia temu na przyszłość Dyrekcja Polskiego Monopoli Tytoniowego ustala w niniejszym zarządzeniu sposoby badania i sprawdzania szerokości cięcia tytoniu oraz średnicy gіль i papierosów.

Podany przez Dyrekcję Polskiego Monopoli Tytoniowego sposób postępowania obowiązuje wszystkie Państwowe Fabryki wyrobów tytoniowych, od chwili otrzymania niniejszego zarządzenia.

1) Kontrola szerokości cięcia mieszanek tytoniowych i papierosowych.

Przeprowadzać ją można w sposób następujący:

za pomocą specjalnej lupy zaopatrzonej w podziałkę z dokładnością do 0,1 m/m.

Włókna tytoniu, którego szerokość ma być zbadana, należy rozłożyć starannie na tafelce szklanej lub porcelanowej po odpowiednim zwilżeniu wodą, względnie oliwą, celem przywarcia włókna do szkła.

Następnie po przyłożeniu lupy z podziałką odczytać szerokość cięcia, na podstawie podziałki umieszczonej u podstawy lupy.

Po jednej lupie tego rodzaju przydziela Dyrekcja Polskiego Monopoli Tytoniowego równocześnie każdej fabryce.

Kontrolę należy wykonywać kilka razy dziennie, a przeprowadzać ją winien kierownik oddziału przyrządzalni tytoni, względnie przydzielony urzędnik pod osobistą odpowiedzialnością.

Kontrola szerokości cięcia włókna tytoniowego musi być zwłaszcza nadzwyczaj starannie przeprowadzana przy zmianie gatunku.

Równocześnie poleca się Panu Dyrektorowi (Kierownikowi) od czasu do czasu osobiście sprawdzać szerokość cięcia mieszanek tytoniowych i papierosowych.

Niezależnie od specjalnych lup, przydziela Dyrekcja Polskiego Monopoli Tytoniowego fabrykom po kilka wzorów kroju od 0,3—6 mm. zależnie od gatunków, jakie są produkowane w danej fabryce.

Wzorce te sporządzi Państwowa Fabryka wyrobów tytoniowych w Warszawie-Ochota i rozesła następnie wszystkim fabrykom w/g następującego rozdzielnika:

Nr. Nr.	Państwowe Fabryki Wyr. Tytoniowych	Szerokość cięcia włókna tytoniowego										Razem
		0.3	0.4	0.5	0.6	0.7	1	1.5	3	4	6	
1	Białystok		2	3	3	3	5					16
2	Grodno		3	5	5	5	10					28
3	Kowel				2	2	3					7
4	Kraków	3	3	5	5	4				3	3	26
5	Łódź		3	6	6		3					18
6	Monasterzyska		4	6	6	4				3	3	26
7	Poznań-Bukowska		4	4								8
8	„ Łazarz			16	16							32
9	Radom		3	6	8	4						21
10	Starogard						10	2	2			14
11	Warszawa-Ochota			6	6			2				14
12	„ Miasto		4	12			4					20
13	Wilno			4	4		4					12
14	Winniki		4	8	4	4						20
R a z e m:		3	30	81	65	26	39	4	2	6	6	262

Dla wcześniejszej orientacji podaje Dyrekcja Polskiego Monopoli Tytoniowego opis takiego wzorca:

Składa się on z dwóch tafelek szklanych przyrządzonej do kawałka twardej tektury.

Jedna z tych tafelek szklanych jest odpowiednio po bokach zaklejona i nieruchoma — znajduje się w niej próba tytoniu o przepisowej szerokości cięcia.

Druga tafelka szklana jest ruchoma, co daje możliwość podłożenia pod nią próbki krajanej mie-

szanki tytoniowej lub papierosowej, celem porównania z krojem przepisowym.

Wzorce powyższe zostaną pod opieką Kierownika przyrządzalni tytoni, który je wydaje zależnie od programu krajanych tytoni krajaczom, których obowiązkiem jest sprawdzać, podczas krajania, przez podłożenie pod ruchomą tafelkę szklaną próbki tytoniu, czy dana mieszanka tytoniowa posiada przepisową szerokość cięcia.

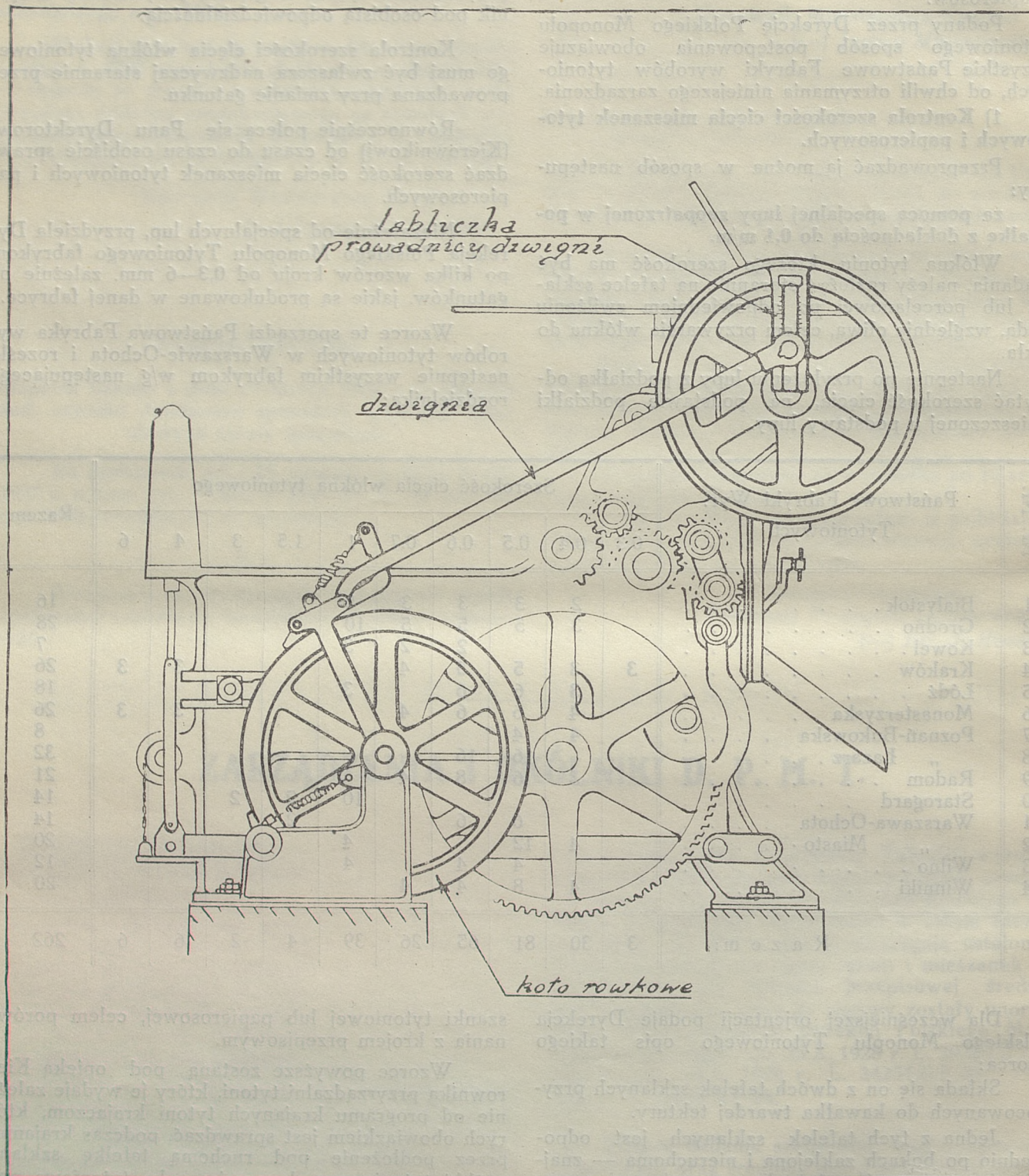
W ten sposób przez wprowadzenie tej podwójnej kontroli — z jednej strony przez kierownika od-

działu przyrządzałni, z drugiej zaś przez samych krajaczy zostaną usunięte niedomagania, które dotychczas w wielu fabrykach miały miejsce.

Odpowiednią szerokość kroju na krajarkach tytoniowych uzyska fabryka w drodze eksperymentalnej, ustawiając dźwignię, poruszającą koło row-

kowe, w wysokości odpowiedniej do żądanego kroju. Po ustaleniu stosunku szybkości biegu noża do posuwu taśmy tytoniowej, oznaczyć należy na tabliczce prowadnicy dźwigni kreskę, określając ten stosunek, a co zatem idzie szerokość kroju.

Powyższe wyjaśnienia ilustruje dołączony szkic.

Wobec tego jednak, że stosunek ten będzie częściowo zależny również od składu mieszanki, bę-

dzie pożądaną rzeczą, aby na tych saniach krajarkach, krajano nie tylko stale mieszanki, o tej samej szerokości cięcia, ale również o tym samym skła-

dzie proceduralnym, a produkcja ich była możliwie jak najdłużej, bez przerw, na tych samych krajarkach utrzymana.

2) Kontrola średnicy giłz i papierosów.

Sprawdzanie średnicy produkowanych giłz i papierosów przeprowadzone być może w sposób dwojaki:

a) **bezpośrednio, za pomocą kalibromierzy**, sporządzanych ze stali narzędziowej, kształtu stożka ściętego, o średnicy wierzchołka 4 m/m, średnicy podstawy 10 m/m, długości stożka ściętego około 160 m/m.

Na stożku wryty jest podział na maszynie podziałowej, w kształcie rysy podłużnej oraz poprzecznych co 0.1 m/m, ponadto wzdłuż rysy podłużnej wryte rysy wymiarowe.

Sprawdzanie zapomocą kalibromierzy, musi być przeprowadzane w sposób umiętny i bardzo delikatny, gdyż silniejsze nasunięcie gily na stożek, co przy elastyczności bibułki jest słabo wyczuwalne, prowadzi do rozbieżnych określeń średnicy gily i może stać się powodem nieporozumień.

Ze względu na powyższą kontrolę średnicy, przeprowadzać winien urzędnik oddziałowy, względnie dozorca, którzy pracę tę wykonają bez porównania w sposób bardziej właściwy, i umiętny aniżeli robotnica.

b) **Sposób badania pośredni**, który może służyć jako kontrola sprawdzania za pomocą kalibromierzy, polega na tym, że mierzy się połowę obwodu gily, a dopiero z tej wielkości drogą podziału przez wielkość π 2 ustala się średnicę zewnętrzną gily.

Przy składaniu gily należy zwrócić uwagę, aby jej nie składać na szwie.

Dla uzyskania średnicy wewnętrznej należy otrzymaną liczbę zmniejszyć o dwie grubości bibułki.

Dla informacji Panów Dyrektorów (Kierowników) podaje Dyrekcja Polskiego Monopoli Tytoniowego, że grubość bibułki

vergé wynosi 0.0323 — 0.0326 m/m

filigran od 0.024 — 0.026.

Przykład:

Papierosy Egipskie 0 8.5

Połowa obwodu papierosa wynosi

$13.45 \text{ m/m} : \pi \ 2 = 13.45 : 1.57 = 8.56$

— podwójna grubość bibułki **vergé** 0.06

8.5 m/m.

W potrzebną ilość kalibromierzy zostaną zaopatrzone wszystkie Państwowe Fabryki wyrobów tytoniowych, w czasie najbliższym ponieważ odpowiednia ich ilość została już zamówiona w jednej z firm w Warszawie.

Niezależnie od kalibromierzy, które służyć będą do użytku mechaników i dozorców względnie urzędników oddziałowych, zaopatrzy Dyrekcja PMT dla użytku kobiet, obsługujących gilziarki wszystkie maszyny gilzowe w odpowiednie sprawdziany do mierzenia 0 gily i ich długości oraz właściwego umieszczenia na nich nadruku.

Ze względu na to, że w planie inwestycji maszynowych przewidziana jest wymiana wszystkich gilziarek wolnobieżnych na szybkobieżne, zostaną zaopatrzone w pierwszym rzędzie w sprawdziany wszystkie gilziarki szybkobieżne, które zostały już dostarczone fabrykom, a te które są już zamówione względnie znajdują się w trakcie dostawy będą posiadać powyższe sprawdziany jako części składowe każdej maszyny.

Zastępca Dyrektora P.M.T.

(—) J. Husarski.

DYREKCJA POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 873/II/F/30.

Zarachowanie materiałów wyrobów
odnikotynizowanych.

Warszawa, dnia 10 marca 1930 r.

Do

Panów Dyrektorów (Kierowników) wszystkich Państwowych Fabryk Wyrobów Tytoniowych.

Wobec rozpoczęcia produkcji wyrobów odnikotynizowanych w Państw. Fabr. Wyr. Tytoniowych Warszawa-Miasto Dyrekcja Polskiego Monopoli Tytoniowego podaje wskazówki o materiałowym zarachowaniu wyrobów poddanych odnikotynizowaniu i zarządza uzupełnienie Instrukcji Materiałowej w następujący sposób:

Po § 274 należy wpisać:

§ 274a (nowy).

„Do odnikotynizowania” (bez numeru).

„Z odnikotynizowania” (bez numeru).

Na przychód (konto r.) otrzymuje oddział aktem łącznym wyroby wolne, uzyskane z sortowania, któremu poddaje się gotowe wyroby bez względu na to, czy pochodzą one z własnej produkcji, czy też z produkcji innych fabryk, dla przesortowania i zmienienia ich cechy z wyrobów gotowych na wolne; natomiast oddział oddaje przez konto **p. wolne** wyroby odnikotynizowane, tudzież ewentualny rezydent wyrobów nieodnikotynizowanych, pozostający z końcem ćwierćrocza, ewent. odpadki i nikotynę.

§ 274b (nowy).

„Do pakowni wyrobów odnikotynizowanych” (bez numeru).

„Z pakowni wyrobów odnikotynizowanych” (bez numeru).

Oddział otrzymuje przez konto r. na przychód aktem łącznym „z odnikotynizowania” wolne wyroby odnikotynizowane, oddaje zaś przez konto p. „odnikotynizowane wyroby gotowe” z ceną taryfową, oznaczoną dla wyrobów odnikotynizowanych, tudzież „wybrakowane wyroby odnikotynizowane”

ewent. odpadki, oraz z końcem ćwierćroczna ewent. remanent wolnych wyrobów odnikotynizowanych. Wyroby odnikotynizowane gotowe sprzedawane są w/g cennika, oznaczonego dla tego rodzaju wyrobu; pod względem zarachowania w rejestrach (subrejestrach), dziennikach, w księgach składowych i tablicach orientacyjnych gotowe wyroby odnikotynizowane oraz wolne wyroby odnikotynizowane należy traktować jako oddzielne (nowe) marki i wyszczególniać je pod mianem z bliższem określeniem, wskazującym na dokonanie zabiegów n.p. Egipskie odnikotynizowane (gotowe) — wolne. Marki wyrobów odnikotynizowanych należy umieszczać w wymienionych księgach rachunkowych i składowych w grupach odnośnych **rodzajów** wyrobów.

§ 274c (nowy).

Wykazy gospodarcze oddziałów dla produkcji wyrobów odnikotynizowanych. Dla przedstawienia obrotów wyrobami, poddanymi odnikotynizowaniu należy sporządzać wykazy gospodarcze (na druku ogólnym), analogicznie do wykazów gospodarczych dla produkcji innych wyrobów.

Wykazy te należy przedkładać łącznie z innymi wykazami gospodarczymi tytoniowych oddziałów fabrykacyjnych.

Do § 317.

W spisie rejestrów korelatywnych do rejestrów fabrykacyjnych tytoniowych (grupa A) należy po rejestrze Nr. 16 „Pakownia tytoniu do żucia” umieścić: „Rejestr (bez numeru) odnikotynizowanie”, „Rej. (bez numeru) Pakownia wyrobów odnikotynizowanych”.

W związku z niniejszem zarządzeniem należy w „Spisie Sprawozdań (wykazów) gospodarczych, przedkładanych przez Zakłady i Urzędy Monopolowe dołączonym do okólnika z dnia 17 lipca 1929 r. L. 30073/II/F/29 dopisać:

W grupie I. Wykazy gospodarcze oddziałów tytoniowych po rubryce: Wykaz gospodarczy. Pakownia tytoniu do żucia:

„Wykaz gosp. „Odnikotynizowanie” Rej. Nr.

§ Instrukcji materj. 274c L. 873/II/F/30. Wydział i t. d. II/F”.

„Wykaz gosp.: „Pakownia wyrobów odnikotynizowanych” Rej. Nr. § Instr. Mat. 274c L. 873/II/F/30 Wydział i t. d. II/F”.

W grupie II. „Wykazy gospodarcze oddziałów ekonomicznych”.

Po rubryce „Wykaz gosp. Pakownia tytoniu do żucia”.

„Wykaz gosp. Odnikotynizowanie” Rej.

§ Instr. Mat. 319 Wydz. II/F.

„Wykaz gosp. „Pakownia wyrobów odnikotynizowanych” Rej. § Instr. Mat. 319 Wydz. II/F.

Zastępca Dyrektora P.M.T.

(—) J. Husarski.

DYREKCJA POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 2.043/VIII/30.

W sprawie zorganizowania opieki
lotnej przy żłobkach.

Warszawa, dnia 11 marca 1930 r.

Do

Panów Dyrektorów (Kierowników)

Państwowych Fabryk Wyrobów Tytoniowych w 1) Bydgoszczy, 2) Grodnie, 3) Kościanie, 4) Krakowie, 5) Łodzi, 6) Poznaniu-Bukowska, 7) Poznaniu-Łazarska, 8) Radomiu, 9) Starogardzie, 10) Warszawie-Miasto, 11) Warszawie-Ochocie, 12) Winnikach i Fabryki Opakowań i Etykiet P.M.T., 13) Poznaniu-Jeżyce.

Dyrekcja Polskiego Monopoli Tytoniowego zawiadamia, że z dniem 1 maja 1930 r. zostanie zorganizowana przy Żłobkach Polskiego Monopoli Tytoniowego opieka lotna w celu objęcia opieką wszystkich uprawnionych do tego niemowląt.

Opieka lotna będzie polegała na systematycznym odwiedzaniu niemowlęcia w domu przez pielęgniarkę oraz na oględzinach lekarskich każdego dziecka przynajmniej raz w miesiącu.

Badania lekarskie odbywać się winny w ambulatorjum fabrycznym lub w żłobku.

Do opieki lotnej zostaną przydzielone specjalne pielęgniarki, które podlegać będą lekarzowi i kierownicze żłobka.

Kierowniczkki żłobków, lub pełniące obowiązki kierowniczek po podaniu im treści niniejszego do wiadomości, winny rozpocząć rejestrację wszystkich dzieci do 15 m. odwiedzając w godzinach popołudniowych każde dziecko w domu.

Wywiady te mają na celu dostarczenie dokładnych danych o warunkach domowych dziecka, o tem czy dziecko ma dostateczną opiekę w domu i o odległości miejsca zamieszkania od fabryki (czas zużyty na przebycie drogi).

Wszystkie te dane winny być dostarczone Dyrekcji Polskiego Monopoli Tytoniowego do dnia 15 kwietnia 1930 r.

Za powyższe czynności zostanie przyznane kierowniczkom dodatkowe wynagrodzenie.

W załączeniu przesyła się schemat, według którego winny być nadesłane odpowiedzi.

Zastępca Dyrektora P. M. T.:

(—) J. Husarski.

KWESTJONARIUSZ.

1. Imię i nazwisko dziecka	
2. Dokładny wiek dziecka	
3. Miejsce zamieszkania — odległość od fabryki (czas zużyty na drogę)	
4. Dlaczego matka nie przynosi dziecka do żłobka	
5. W jakich warunkach higienicznych dziecko przebywa	
6. Czystość mieszkania	
7. Kto się dzieckiem opiekuje	
8. Czy dziecko zapisane jest do Stacji Opieki nad Matką i Dzieckiem lub do Kropli Mleka (jeżeli tak to sprawdzić czy matka chodzi regularnie z dzieckiem do lekarza)	

Podpis pielęgniarki:

.....dnia ..... 1930 r.

DYREKCJA POLSKIEGO
MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 1940/Adm./30.

Warszawa, dnia 15 marca 1930 r.

Do

Panów Dyrektorów i Kierowników
wszystkich Fabryk i Zakładów Polskiego Monopolu
Tytoniowego.

Zgłaszane do Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego zapotrzebowania na przedmioty i materiały, potrzebne do użytku biur, zakładów humanitarnych i gospodarczych, wogóle dla celów administracyjnych, winny być zestawiane jasno, szczegółowo i z należytem umotywowaniem potrzeby nabycia.

Dla uniknięcia zbędnej korespondencji, wywoływanej niedokładnem zestawieniem zapotrzebowań, poleca się ściśle przestrzeganie następujących przepisów:

- 1) Wymieniać w zapotrzebowaniu, do jakiego użytku żądane przedmioty lub materiały są przeznaczone i umotywować istotną potrzebę ich nabycia,
- 2) Podawać dokładnie ilość, jakość, typ, wymiary, ewent. inne szczegóły, zależnie od rodzaju i przeznaczenia zapotrzebowanych przedmiotów lub materiałów,
- 3) Jeżeli zapotrzebowane przedmioty mają uzupełnić braki już posiadanych artykułów, należy podać ilość i stan posiadanych (np. przy zapotrzebowaniu na maszynę do pi-

sania wymienić ilość i określić stan posiadanych już maszyn).

- 4) Wyjaśnić, czy zapotrzebowane przedmioty mogą być nabyte na miejscu, w jakim gatunku i po jakiej cenie.
- 5) Jeżeli zastosowanie przedmiotu wymaga dodatkowych kosztów, jak np.: instalacja, uszycie, wmurowanie i t. p., określić przypuszczalny koszt tych dodatkowych robót i wyjaśnić, czy mogą one być wykonane we własnym zakresie sposobem gospodarczym.

W zapotrzebowaniach na przedmioty, które mają być wykonane w warsztatach własnych, należy:

- 1) Umotywować potrzebę sporządzania nowych przedmiotów.
- 2) Podać przewidywany koszt sporządzenia.
- 3) Podać porównawczy koszt zakupu w/g cen rynkowych, o ile dane przedmioty mogą być nabyte względnie zamówione u firm miejscowych.

Zapotrzebowania na przedmioty i materiały, potrzebne stale i w większych ilościach (np.: żarówki, ubrania ochronne, płótna i t. p.), należy zasadniczo przewidywać na okres roczny i zgłaszać przed 1-ym kwietnia każdego roku, względnie na wezwanie Dyrekcji Polskiego Monopoli Tytoniowego.

Zapotrzebowania doraźne winny być zgłaszane w miarę konieczności, jednak zawsze w terminie, umożliwiającym zbadanie źródeł nabycia i zakupienia w porę i po cenach najkorzystniejszych.

DYREKCJA POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 1128/IX/I/30.

Zakaz uprawy tytoniu funkcjonariuszom Polskiego Monopoli Tytoniowego.

Warszawa, dnia 17 marca 1930 r.

Do

Panów Dyrektorów (Kierowników) Urzędu Wykupu Tytoniu w Zabłotowie, w Borszczowie, Krzemieńcu i Lublinie,

Urzędów Wykupu Tytoniu i Państwowych Mag. Wyr. Tytoniowych w Grudziądzu i Jagielnicy, Państwowych Fabryk Wyr. Tytoniowych w Grodnie, w Monasterzyskach i Wodzisławiu.

W ostatnich latach wyszło na jaw, że urzędnicy i niżsi funkcjonariusze monopolu tytoniowego, a zwłaszcza instruktorzy uprawy tytoniu uprawiają tytoń dla monopolu tytoniowego za pozwoleniami, uzyskanymi na nazwiska osób podstawionych, głów-

nie na nazwiska swych żon lub osób, pozostających z nimi w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa.

Dyrekcja Polskiego Monopoli Tytoniowego zaznacza, że tego rodzaju zajęcia uboczne funkcjonariuszów Polskiego Monopoli Tytoniowego nie dają pogodzić się z ich obowiązkami służbowymi, a w szczególności pozostają w sprzeczności z postanowieniami art. 29 i 102 ustawy z dnia 17 lutego 1922 roku o państwowej służbie cywilnej (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 164), zabraniającymi urzędnikom i niższym funkcjonariuszom państwowym zawierania transakcyj gospodarczych z urzędami tego działu zarządu państwowego, w którym pełnią obowiązki służbowe. Funkcjonariusze ci bowiem występują w podobnych wypadkach w roli dostawców tytoniu dla monopolu tytoniowego, z którym łączy ich stosunek służbowy.

Uprawa tytoniu przez osoby, pozostające w stosunku służbowym do Polskiego Monopoli Tytoniowego, jest tembardziej niedopuszczalna, że tytoń, wyprodukowany przez nich, odbierany jest najczęściej przez komisje, w których sami biorą zazwyczaj czynny udział.

Oczywista rzecz, że tego rodzaju nadużywanie stanowisk służbowych nie może nadal pod żadnym warunkiem być tolerowane.

Panowie Dyrektorzy (Kierownicy) zechcą więc nie wydawać pozwoleń na uprawę tytoniu dla funkcjonariuszów Polskiego Monopoli Tytoniowego, ani też dla osób pozostających na ich utrzymaniu (żony, rodzice i t. p.).

Nadto Panowie Dyrektorzy (Kierownicy) pouczą podwładny sobie personel urzędniczy i instruktorski, że zajmowanie się przez nich uprawą tytoniu na własny rachunek za pozwoleniami, opiekującymi na nazwiska osób podstawionych lub zapewniającymi sobie udziału w zyskach z plantacji, prowadzonych przez inne osoby, oraz wogóle pobieranie korzyści materialnych w jakiegokolwiek formie od plantatorów tytoniu będzie ścigane jako nadużycie służbowe.

Dyrekcja Polskiego Monopoli Tytoniowego zaznacza w końcu, że osobom, pozostającym w bliższym lub dalszym stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa z funkcjonariuszem monopolu tytoniowego, nie można w zasadzie odmawiać udzielenia pozwolenia na uprawę tytoniu z racji tego pokrewieństwa lub powinowactwa. Osobom takim może być zatem wydane pozwolenie na uprawę tytoniu, o ile tylko posiadają ogólne warunki do uprawy tytoniu, a w szczególności prowadzą gospodarstwa rolne samodzielnie i na własny rachunek. Wykup jednakże tytoniu, wyprodukowanego przez powyższe osoby, powinien być przeprowadzony z zupełnym odsunięciem od udziału w odbiorze tego tytoniu funkcjonariuszów, krewnych lub powinowatych plantatorom.

Dyrektor Polskiego Monopoli Tytoniowego:

(—) Kreutz.

DYREKCJA POLSKIEGO
MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 875/IV/2/30.

W sprawie nomenklatury, używanej przy określaniu pochodzenia zakwestjonowanych wyr. i surowców tyt.

Warszawa, dnia 19 marca 1930 r.

Do

Panów Dyrektorów i Kierowników
wszystkich Fabryk i Urzędów Polskiego Monopoli Tytoni.

Nomenklatura, którą należy posługiwać się przy sporządzaniu orzeczeń ekspertyz surowców i wyrobów tytoniowych, nadsyłanych do Państwowych Fabryk wyrobów Tytoniowych oraz Urzędów, celem zbadania przez władze skarbowe, celne i t. p. pochodzących z konfiskat lub zakwestjonowanych, nie była dotychczas ustalona. Powodowało to niejednokrotnie różne i niecisłe określanie pochodzenia tych przedmiotów.

Wobec powyższego, w celu uregulowania tej kwestji, poleca się na przyszłość przy sporządzaniu ekspertyz przedmiotów monopolu tyt., nadsyłanych do zbadania przez te czy inne władze, używać następujących określeń:

- 1) „pochodzenie monopolowe”, — o ile chodzi o przedmiot zakwestjonowany lub skonfiskowany, który bezsprzecznie został wyprodukowany w zakładach Polskiego Monopoli Tytoniowego lub też o wyrób zagraniczny lub gdański, dopuszczony do obrotu w Polsce, a więc w opakowaniu oryginalnem, zaopatrzonem w banderole P. M. T.;
- 2) „pochodzenie zagraniczne”, gdy chodzi o wyrób zagraniczny w dosłownem tego słowa znaczeniu;
- 3) „pochodzenie gdańskie”, jeżeli wyrób pochodzi z fabrykacji monopolowej w Gdańsku i nie jest dopuszczony do obiegu na terenie Polski;
- 4) „krajowe”, jeżeli chodzi o surowiec wyhodowany w kraju, lub wyrób z niego sporządzony poza zakładem Polskiego Monopoli Tytoniowego;
- 5) „pochodzenie niemonopolowe”, jeżeli określenie pochodzenia ad pkt. 1 — 4 nie jest możliwe.

Zastępca Dyrektora P. M. T.:

(—) Inż. J. Husarski.

DYREKCJA POLSKIEGO
MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 1359/VII/4/30.

Wyciągi z ksiąg sum niebudżetowych do zamknięć rachunkowych obrotów na rachunkach bieżących i obrotów sum depozytowych w Kasach Skarbowych.

Warszawa, dnia 19 marca 1930 r.

Do

Panów Dyrektorów (Kierowników)
wszystkich Zakładów i Urzędów Polskiego Monopoli Tytoniowego.

Stosownie do § 78 przepisów rach.-kas. (Dz. Urz. Min Skarbu Nr. 45 z dn. 10.XII. 1921 r., poz. 564) winien być używany do zamknięć rachunkowych obrotów w Kasach Skarbowych **jednolity** wzór wyciągów z ksiąg sum niebudżetowych Nr. 22 (wzór Nr. 1705 Min. Sk.).

Ponieważ Zakłady i Urzędy, mimo upomnień nie stosują się do tego, zarządzam, po otrzymaniu niniejszego okólnika, **bezwzględnie** przedkładanie sprawozdań miesięcznych na powołanym wyżej druku **urzędowym**.

Druk ten zechcą Panowie Dyrektorowie (Kierownicy) **niezwłocznie** zapotrzebować w **Biurowie Druków Ministerstwa Skarbu w Warszawie, Rymska Nr. 3.**

Wzór wyciągu o obrotach depozytami **rzeczowem** pozostaje bez zmiany w mocy.

Przypominam również Panom Dyrektorom (Kierownikom), że na zasadzie § 4 Przepisów o rachunkach bieżących z dnia 29 lipca 1929 r. L. Dz. VII. 949/2/29 rozporządzenia Dyrekcji z dnia 14 października 1929 r. L. 41562/VII/4/29 Zakłady i Urzędy Polskiego Monopoli Tytoniowego posiadają w Kasach Skarbowych rachunki bieżące typu „B”, co obok numeru rachunku bieżącego na wyciągach z ksiąg sum niebudżetowych, na wszelkich dowodach i we wszystkich odnośnych księgach uwidocznione być musi.

Do powołanych wyżej wyciągów dołączać należy **wszystkie** dowody przychodu i rozchodu z miesiąca **sprawozdawczego** prócz odcinków zleceń wypłat, jako to: deklaracje na złożone wadja i kaucje oraz talony asygnat na zwrócone depozyty, natomiast pokwitowania Kas Skarbowych z odbioru depozytów przechowują Zakłady i Urzędy u siebie.

Do powyższego zarządzenia dołącza się dwa wzory wyciągów.

Za Dyrektora P. M. T.:

(—) W. Christ,

Wzór Nr. 22

---

do § 78 Przep. rach.—kas.

za miesiąc..... 19..... r.

Wzór 1705	Min. Skarbu
-----------	-------------

MINISTERSTWO SKARBU

URZĄD: (Monopolowy)

Załącznik do L: 1359/VII/4/30 DPMT.

Wzór Nr. 1

Wzór Nr. 22

do § 78 Przep. rach. Kas.

W Y C I A G

z ksiąg sum niebudżetowych (i rachunki bieżące)

za miesiąc..... 19..... r.

NAZWA RACHUNKU	Pozostałość z okresu poprzedniego		Przychód				Rozchód				Pozostałość z końcem miesiąca sprawozdawczego	U w a g i	
	zł	gr	do miesiąca sprawozdawczego		w miesiącu sprawozdawczym		do miesiąca sprawozdawczego		w miesiącu sprawozdawczym				
			zł	gr	zł	gr	zł	gr					
									zł	gr			zł
1	2		3		4		5				6		
R-k bieżący Nr. B w kasie Skarbowej w.....													

Wzór Nr. 1705

Min. Skarbu

DYREKCJA POLSKIEGO
MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 4050/V/30.

Warszawa, dnia 25 marca 1930 r.

Do

Państwowej Fabryki Wyrobów Tytoniowych w:
1) Białymstoku, 2) Bydgoszczy, 3) Grodnie, 4) Kościanie, 5) Kowlu, 6) Krakowie, 7) Łodzi, 8) Monasterzyskach, 9) Poznaniu - Bukowska, 10) Poznaniu - Jeżyce, 11) Poznaniu - Łazarz, 12) Radomiu, 13) Starogardzie, 14) Warszawie - Miasto, 15) Warszawie - Ochota, 16) Wilnie, 17) Winnikach, 18) Wodzisławiu; Urzędu Wykupu Tytoniu w Borszczowie; Państwowego Magazynu Wyrobów Tytoniowych w: Brześciu n/B., Częstochowie, Grudziądzu; Urzędu Wykupu Tytoniu w Jagielnicy; Państwowego Magazynu Wyrobów Tytoniowych w: Katowicach, Krakowie - Podgórzu, Kutnie, Lwowie, Poznaniu - Matejki, Tarnopolu, Toruniu; Państwowego Magazynu Surowców Tytoniowych w Oświęcimiu; Urzędu Wykupu Tytoniu w Zabłotowie; Państwowego Zakładu Doświadczalnego Uprawy Tytoniu w Piadkach.

W związku z rozporządzeniem z dn. 19.XII. 29 r. L. 1132/V/29, Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego komunikuje, że nie wszystkie wykazy zużycia są wypełniane prawidłowo.

Ażeby tego w przyszłości uniknąć, oraz celem ujednolinitości notowań przez wszystkie Fabryki i Urzędy, Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego wprowadza następujące zmiany wraz z odpowiednimi wyjaśnieniami, do których należy się zastosować począwszy od 1.IV.30 r.

1. Wykaz będzie obejmował miesięczny okres.
2. Ustalenie ilości godzin palenia na dobę. O ile palenie pod kotłem odbywa się z przerwami, należy podać ilość godzin od chwili wrzucenia pierwszej łopaty do chwili wrzucenia ostatniej.
3. Powierzchnię ogrzewalną kotłów podawać należy zawsze odnośnie tylko tych kotłów, w których uskutecznia się palenie, a nie ilość kotłów istniejących.
4. Temperaturę zewnętrzną należy codziennie obserwować o jednej godzinie, a m.: 8 rano, jako w przybliżeniu średnią temperaturę doby. Przez to uniknie się rozbieżności, jakie mają miejsce obecnie, że w jednym mieście, gdzie zgodnie z wykazami Fabryk temperatury rzekomo różnią się o 8° C. Przy notowaniu temp. zewnętrznej należy pamiętać o znakach + —.
5. U dołu każdego wykazu podać sumę ilości godzin palenia w ciągu miesiąca, sumę zużytego opału i średnią temp. wewnętrzną i zewnętrzną, t. zn. sumę stopni, uwzględniając znaki, podzielić przez ilość dni w miesiącu.

Nadsyłanie wykazów obowiązuje tylko w okresie palenia, który kończy się około 15.IV.30 r. Z chwilą przerwy opalania w okresie letnim należy zastosować się w myśl instrukcji, nadesłanej uprzednio, z nadmienieniem, że przy instalacji centr. ogrzew. wodnego, powinna być woda spuszczone, zaś nową napełnioną wodę podgrzać do tem. 100° na kotle, celem zniszczenia drobnoustrojów, działających niszcząco na przewody krężne.

Za Dyrektora P. M. T.:

(—) Inż. Gałeczki,
Naczelnik Wydziału.

DYREKCJA POLSKIEGO
MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 986/Tr/30.

Przedmiot: Sprawa dokładnego adresowania korespondencji dla Oddziału Transportowego.

Warszawa, dnia 26 marca 1930 r.

Do

wszystkich Zakładów i Urzędów Polskiego Monopolu Tytoniowego.

W celu usunięcia dotychczasowych omyłek w przedmiocie kierowania spraw dla Oddziału Transportowego do Wydziału VI lub Wydziału VII/5, Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego poleca Panom Dyrektorom (Kierownikom) nadsyłanie wszelkich sprawozdań, specyfikacji i wykazów, odnoszących się do spraw przewozowych pod adresem: „Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego, Oddział Transportowy”.

Zastępca Dyrektora P. M. T.:

(—) Inż. J. Husarski.

DYREKCJA POLSKIEGO
MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 4156/I/OS/30.

W sprawie przestrzegania przez pracowników Zakładów podległych D. P. M. T. drogi służbowej, przewidzianej art. 25 ustęp 5 ustawy z dn. 17.II. 22 r. o p. s. c. (Dz. U. R. P. Nr. 21. poz. 164).

Warszawa, dnia 27 marca 1930 r.

Do

Panów Dyrektorów (Kierowników) Fabryk i Zakładów Polskiego Monopolu Tytoniowego (wszystkie).

Z uwagi na powtarzające się wypadki zwracania się pracowników Zakładów podległych Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego, bądź to oso-

biście, bądź drogą pisemną w różnych sprawach osobistych, wynikających z ich stosunku służbowego, bezpośrednio do Dyrekcji Polskiego Monopoli Tytoniowego, a więc z pominięciem drogi służbowej wbrew postanowieniom art. 25 p. 5 ustawy z dnia 17.II. 1922 r. o państwowej służbie cywilnej (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 164), Dyrekcja Polskiego Monopoli Tytoniowego poleca Panom Dyrektorom (Kierownikom) pouczyć podwładnych sobie pracowników o obowiązku ścisłego przestrzegania drogi służbowej oraz zwrócić im uwagę, że wszelkie prośby i zażalenia w jakichkolwiek sprawach osobistych, wynikających z ich stosunku służbowego zarówno ustne, jak i pisemne winny być wnoszone za pośrednictwem Panów Dyrektorów (Kierowników), którzy według swego uznania będą im nadawali właściwy bieg lub też udzielać będą zezwolenia w razie istotnej potrzeby na osobistą interwencję Dyrekcji Polskiego Monopoli Tytoniowego.

Winni nieprzestrzegania niniejszego zarządzenia pociągani będą do odpowiedzialności służbowej, a ewentualnie złożone prośby zwracane bezpośrednio przełożonym.

Zastępca Dyrektora P. M. T.:

(—) Inż. J. Husarski.

DYREKCJA POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 4153/I/Os/30.

W sprawie dodatków ekonomicznych przewidzianych postanowieniem art. 4 ustawy z dnia 9.X. 1923 r. o uposażeniu funkcjonariuszy państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924).

Warszawa, dnia 27 marca 1930 r.

Do

Panów Dyrektorów (Kierowników) Fabryk i Zakładów Polskiego Monopoli Tytoniowego (wszystkie).

Zachodzą wypadki, że pracownicy Polskiego Monopoli Tytoniowego, którym na zasadzie postanowień art. 4 ustawy z dnia 9.X. 1923 r. o uposażeniu funkcjonariuszy państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924) uzupełnionej ustawą z dnia 12.VI. 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 52, poz. 525) przysługuje prawo do pobierania dodatku ekonomicznego na członków rodziny i którym Dyrekcja Polskiego Monopoli Tytoniowego te dodatki przyznawała w chwili zaistnienia warunków przewidzianych postanowieniami cytowanej ustawy, nie powiadamiają następnie Dyrekcję Polskiego Monopoli Tytoniowego o zaszyłych zmianach, powodujących wstrzymanie wypłaty dodatków i **pobierają je nadal mimo wygaśnięcia warunków niezbędnych** do powstania prawa do ich asygnowania w rozumieniu postanowień ustawy uposażeniowej.

W następstwie tego Dyrekcja Polskiego Monopoli Tytoniowego, po ujawnieniu takich wypadków zmuszoną była dopiero potrącać tym pracownikom nadebrane z tytułu nienależnych im dodatków ekonomicznych, kwoty za czas od wygaśnięcia warunków, które uzasadniały wypłatę takich dodatków.

Aby zapobiec tego rodzaju wypadkom sprzeciwiającym się postanowieniom odnosnych przepisów, Dyrekcja Polskiego Monopoli Tytoniowego zarządza na przyszłość co następuje:

a) dodatki ekonomiczne asygnowane pracownikom na ich dzieci, w myśl postanowień art. 4 ustawy uposażeniowej będą wypłacane tym pracownikom, aż do chwili ukończenia przez dzieci 18 lat życia. Asygnowanie zaś tych dodatków na dalszy okres, po ukończeniu przez dziecko 18 lat życia, przewidzianych w cytowanej ustawie (w wypadku uczęszczania do szkół, ułomności fizycznej i t. p.) uzależnione będzie od przedłożenia w stosownym czasie przez tych pracowników odpowiednich dowodów, przewidzianych postanowieniami cytowanej ustawy uposażeniowej (świadcstwo uczęszczania do szkoły publicznej, świadectwo ułomności fizycznej i t. p.). W wypadku nieprzedłożenia rzeczonych dowodów wypłata dodatku ekonomicznego zostanie wstrzymana z końcem tego miesiąca w którym dziecko ukończy 18 lat życia.

Dowody uczęszczania do szkół należy przedkładać corocznie, w okresie pobierania dodatku ekonomicznego, z początkiem każdego roku szkolnego.

b) o wszystkich zmianach uzasadniających wstrzymanie wypłaty dodatków ekonomicznych na wszystkich członków rodziny (żonę i dzieci) winni pracownicy niezwłocznie powiadamiać, w drodze służbowej, Dyrekcję Polskiego Monopoli Tytoniowego przy przedłożeniu odnosnych dowodów, a to celem wydania zarządzeń wstrzymania wypłaty dodatków). **Do zmian uzasadniających wstrzymanie wypłaty dodatku należeć będą n. p.: otrzymanie przez żonę uposażenia lub zaopatrzenia ze Skarbu Państwa, sądowe separowanie żony bez obowiązku ze strony męża do alimentacji, wejście dziecka i pasierba w związku małżeński, otrzymanie własnego zaopatrzenia, zarobkowanie na swoje utrzymanie, przerwanie uczęszczania do szkół publicznych, śmierć żony i dziecka, pasierba i t. p. (art. 4 ustawy uposażeniowej).**

W związku z tem Dyrekcja Polskiego Monopoli Tytoniowego przypomina wszystkie poprzednie wydane w tej mierze zarządzenia, a to z dnia 13.II.24. L. 962/Pr/24, z dnia 17.V. 1924 L. 3581/Pr/24, z dnia 21.IV. 24 r. L. 2560/Pr/24, z dnia 2.V.25 r. L. 4721/Pr/25, z dnia 13.VIII.26 r. L. 8150/Pr/26, (wszystkie ogłoszone w drukowanym zbiorze okólników D. P. M. T.) oraz z dnia 29.IX.29 r. L. 6961/Pr/29.

W końcu Dyrekcja Polskiego Monopoli Tytoniowego poleca PP. Dyrektorom (Kierownikom) o powyższym odpowiednio pouczyć podwładny im personel, pozostający na etacie osobowym zaznaczu-

jąc, że winni niezgłaszania zmian mających wpływ na wypłatę dodatku ekonomicznego będą pociągani do odpowiedzialności służbowej.

Zastępca Dyrektora P. M. T.:

(—) Inż. J. Husarski.

DYREKCJA POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 4157/I/Os/30.

W sprawie wydawania na deputat wyr.
tyt. Gdańskiego Monopolu Tytonio-
wego.

Warszawa, dnia 27 marca 1930 r.

Do

Panów Dyrektorów (Kierowników) wszystkich Za-
kładów Polskiego Monopolu Tytoniowego.

Wobec zdarzających się wypadków, iż PP. Dy-
rektorzy (Kierownicy) wydają na deputat wyroby
tytoniowe Gdańskiego Monopolu Tytoniowego, Dy-
rekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego zwraca
uwagę PP Dyrektorów (Kierowników) na postano-
wienie § 183 Instrukcji Materiałowej, w myśl które-
go mogą być wydawane jedynie wyroby Polskiego
Monopolu Tytoniowego.

W związku z powyższem poleca się PP Dyrek-
torom (Kierownikom) ściśle przestrzegać na przy-
szłość rzeczonych przepisów, gdyż w przeciwnym ra-
zie winni pociągani będą do odpowiedzialności
służbowej.

Zastępca Dyrektora P. M. T.:

(—) Inż. J. Husarski.

DYREKCJA POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 180/I/OG/29.

Warszawa, dnia 28 marca 1930 r.

Do

Panów Dyrektorów (Kierowników) Fabryk i Zakła-
dów Polskiego Monopolu Tytoniowego (wszystkich
prócz P. M. S. i W. T. w Białymstoku).

Według doniesienia Państwowego Magazynu
Surowców i Wyrobów Tytoniowych w Białymstoku
Fabryki i Zakłady P. M. T. adresują często mylnie
korespondencję do tego Zakładu, skierując ją za-
miast do magazynu do fabryki w Białymstoku.

Wobec tego przypomina się Panom, iż Pań-
stwowy Magazyn Surowców i Wyrobów Tytonio-
wych w Białymstoku został zarządzeniem Dyrekcji
Polskiego Monopolu Tytoniowego z dnia 25.X. 1929 r.
L. 8659/I/28 wydzielony w odrębną jednostkę admi-
nistracyjną i wszelkie przesyłki dla niego powinny

być kierowane pod adresem: „Państwowy Magazyn
Surowców i Wyrobów Tytoniowych w Białymstoku,
ul. Jurowiecka 9.”

Za Dyrektora P. M. T.:

(—) E. Zaremba

Naczelnik Wydziału.

DYREKCJA POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 7046/VI/30.

Warszawa, dnia 29 marca 1930 r.

Do

Panów Dyrektorów (Kierowników) wszystkich Fa-
bryk i Zakładów Polskiego Monopolu Tytoniowego.

W celu:

- a) ułatwienia kontroli listów przewozowych,
- b) uniknięcia zbędnych reklamacyj do kolei
o nadpłaty w wypadkach, kiedy koszty prze-
wozu kolejowego obciążają dostawców,
- c) ułatwienia możliwości wyegzekwowania sum,
płaconych kolei na rachunek dostawców
przez Fabryki i Zakłady P. M. T., tytułem
opłat dodatkowych i niedoborów,
- d) ułatwienia kontroli kredytów przewozowych,
poleca się od dnia otrzymania niniejszego na
wszystkich listach przewozowych, z wyjątkiem li-
stów przewozowych na surowce tytoniowe i wyroby
tytoniowe skutecznie za pomocą pieczętki kauczu-
kowej następującą adnotację:

- a) na listach przewozowych na przesyłki ko-
lejowe, których koszty przewozu ponoszą
dostawcy, adnotację:

„Koszt przewozu ponosi dostawca”.

- b) na listach przewozowych na przesyłki ko-
lejowe, których koszty przewozu obciążają
P. M. T. adnotację:

„Koszt przewozu ponosi P. M. T.”

Adnotacje te winny być skutecznie na od-
wrotnej stronie listu przewozowego (niezadrukowa-
nej) u dołu arkusza i winny być zaświadczone podpi-
sem, skuteczniającego adnotację.

Dla uniknięcia omyłek, odpowiednie pieczętki
winny posiadać różne formaty, a mianowicie:

- 1) pieczętka z napisem „Koszt przewozu ponosi
dostawca,” winna być podłużna jednowier-
szowa,
- 2) pieczętka z napisem „Koszt przewozu pono-
si P. M. T.” czworokątna trzechwierszowa.

Takie same adnotacje jak na listach przewo-
zowych winny być skutecznie również i na otrzy-
mywanych od kolei pokwitowaniach na dodatkowe
opłaty kolejowe, jak niedobory i t. p. (również na
odwrotnej stronie pokwitowania).

W wypadkach, kiedy opłaty dodatkowe (niedo-
bory) dotyczyć będą przesyłek przewożonych na
rachunek dostawców, niezależnie od adnotacji za po-

mocą pieczętki należy na pokwitowaniach wskazywać nazwę dostawców (firmę) oraz jakiej umowy odnośna przesyłka się tyczyła.

Wymienione odnotacje należy skutecznie z całą dokładnością i uwagą, gdyż wszelkie ewent. straty, jakie mógłby ponieść P. M. T. z tego tytułu, odniesione zostaną na rachunek winnych nieściślego wykonania niniejszego zarządzenia.

Za Dyrektora P. M. T.:

(—) Oziemski

Naczelnik Wydziału.

DYREKCJA POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 1419/II/F/30.

W sprawie wysyłki wyrobów uszkodzonych do przeróbki.

Warszawa, dnia 31 marca 1930 r.

Do

Pana Dyrektora (Kierownika) wszystkich Państwowych Fabryk Wyrobów Tytoniowych, wszystkich Państwowych Magazynów Wyrobów Tytoniowych, wszystkich Państwowych Magazynów Surowców i Wyrobów Tytoniowych, Urzędu Wykupu Tytoniu i Państwowego Magazynu Wyrobów Tytoniowych w Jagielnicy, w Grudziądzu.

Podczas otwierania skrzyń w placówkach sprzedaży znajduje się od czasu do czasu w poszczególnych skrzyniach drobne ilości wyrobów względnie opakowań w takim stanie, że wyroby te nie mogą być oddane do sprzedaży. W szczególności chodzi tu o wyroby uszkodzone przez wystające gwoździe, opakowania poplamione klejem, zawilgocone (od desek) i t. p.

Placówki sprzedaży zawiadamiają obecnie Dyрекcję Polskiego Monopoli Tytoniowego o znalezieniu takich wyrobów w poszczególnych wypadkach osobnymi sprawozdaniami, co powoduje zarządzenia Dyrekcji Polskiego Monopoli Tytoniowego w sprawie wysłania drobnych ilości wyrobów do przeróbki, a następnie przedkładanie przez fabryki na te drobne ilości wykazów kosztów przeróbki.

Ten sposób postępowania powoduje niepotrzebną korespondencję i pociąga za sobą zbędne koszty. Dla zapobieżenia temu na przyszłość Dyrekcja Polskiego Monopoli Tytoniowego zarządza co następuje:

Znajdowane w placówkach sprzedaży drobne ilości wyrobów uszkodzonych, należy zbierać i z końcem miesiąca przedkładać Dyrekcji Polskiego Monopoli Tytoniowego zbiorowe doniesienia, podając dotyczące szyfry kontrolne oraz protokoły domowe, spisywane przy sposobności skonstatowania uszkodzeń.

Należy natomiast zaniechać w tych wypadkach przedkładania oddzielnych sprawozdań.

Zarządzenie niniejsze nie dotyczy wypadków grzania się wyrobów, znaczniejszego ich zamoczenia, jakoteż wszelkich wypadków ich uszkodzenia, które stwierdzone przy współudziale organów kolejowych, co służy jako podstawa do wdrożenia postępowania reklamacyjnego. O takich wypadkach należy zawiadomić Dyрекcję Polskiego Monopoli Tytoniowego jak dotychczas osobnymi sprawozdaniami, natychmiast po stwierdzeniu faktu.

Zastępcą Dyrektora P. M. T.:

(—) Inż. J. Husarski.

DYREKCJA POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 4258/V/OM/30.

Warszawa, dnia 2 kwietnia 1930 r.

Do

Panów Dyrektorów (Kierowników) wszystkich Państwowych Fabryk Wyrobów Tytoniowych.

W związku ze zgłaszanymi przez Państwowe Fabryki Wyrobów Tytoniowych zapotrzebowaniami na części zamienne do maszyn tytoniowych, w terminach, ustalonych okólnikiem Dyrekcji Polskiego Monopoli Tytoniowego z dn. 9.IV.25 r. L. 11031/V/25, przypomina się, że stosownie do § 5 wymienionego okólnika, winny być zgłaszane zapotrzebowania tylko na takie części, które nie mogą być przez Fabrykę wykonane we własnych warsztatach. Ponadto przed opracowaniem zestawienia na potrzebne Fabryce części na następne półrocze, ilości poszczególnych części winny być dokładnie sprawdzone z remanentem części tamtejszej kartoteki.

Wobec powyższego nadesłany Dyrekcji Polskiego Monopoli Tytoniowego wykaz winien obejmować tylko ilości części **faktycznie** niezbędnych dla utrzymania w ruchu tamtejszych maszyn.

Za Dyrektora P. M. T.:

(—) Inż. Gałeczki

DYREKCJA POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 1490/II/F/30.

Warszawa, dnia 3 kwietnia 1930 r.

Do

Pana Dyrektora (Kierownika) wszystkich Państwowych Fabryk Wyrobów Tytoniowych z wyjątkiem: Bydgoszczy, Kościana i Wodzisławia.

Podczas kontroli Państwowych Fabryk Wyrobów Tytoniowych, przeprowadzanych przez delega-

tów Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego stwierdzono w licznych wypadkach zamawianie przez poszczególne oddziały fabrykacyjne za wielkich ilości artykułów ekonomicznych.

Postępowanie to doprowadzało w następstwie do gromadzenia za wielkich zapasów na oddziałach, które w wypadkach wstrzymania produkcji pewnego gatunku wyrobu stawały się zupełnie zbędne i zajmowały za wiele miejsca na oddziale; poza tem utrudniało to kierownikom dotyczących oddziałów zorjentowanie się należyte w gospodarce poszczególnych artykułów ekonomicznych, co miało miejsce nawet przy zamknięciach kwartalnych.

Celem usunięcia tego stanu rzeczy i związanych z tem usterek, Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego, do czasu ostatecznego uregulowania tej sprawy w związku z reorganizacją administracji fabryk, wprowadza następujące zasady odnośnie do zamawiania artykułów ekonomicznych:

1) Przepisowym okresem, na jaki należy zamawiać:

- a) bibułkę papierosową,
  - b) papier ustnikowy,
  - c) tekturę do wyrobu pudełek papierosowych względnie tytoniowych,
  - d) pudełka,
  - e) etykiety na tytonie kartonowe i paczkowe,
  - f) skrzynie,
- jest **dekada**.

2) Pozostałe artykuły ekonomiczne, jak etykiety na papierosy, taśmy, kleje, smary, farby, pasy, cerezynę, papier do pakowania w pakiety i t. d. **zamawiać należy miesięcznie**.

3) Podstawą dla zamówień przez oddziały artykułów ekonomicznych stanowi miesięczny program fabrykacyjny.

4) Zamówione artykuły ekonomiczne przewieść należy po odważeniu, wzgl. przeliczeniu do składów podręcznych oddziałowych, te fabryki zaś, które nie posiadają składów podręcznych postępują analogicznie jak przy zamówieniach materiałów tytoniowych, t. j. w sposób ustalony rozporządzeniem Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego z dnia 5.IX. 1929 r. L. 36439/II/F/29. Wyjątkowo uzasadniane będą poza zamówieniami dekadowymi, względnie miesięcznymi artykułów ekonomicznych, te zamówienia, jakie wynikną z powodu zmiany programu fabrykacyjnego względnie zupełnego lub częściowego braku niektórych artykułów na składzie ekonomii w dniu sporządzenia zamówienia.

Co do wydawania artykułów ekonomicznych, jak również ich odbioru obowiązują postanowienia powyżej podanego zarządzenia.

Równocześnie przypomina Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego Panom Dyrektorom (Kierownikom) obowiązek zwrotu z końcem kwartału przez poszczególne oddziały fabrykacyjne do ekonomii tych artykułów, które z powodu swoich wad nie mogły być zużyte.

Jak stwierdzono podczas kontroli dokonywanych przez delegatów Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego, artykuły ekonomiczne nienadające się do użytku były magazynowane na oddziałach fabrykacyjnych nie raz przez kilka kwartałów — wbrew postanowieniom § 321 Instrukcji Materiałowej.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 maja 1930 r.

Zastępca Dyrektora P. M. T.:

(—) Inż. J. Husarski.

DYREKCJA POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 1108/IV/2/30.

Dodatkowe zapotrzebowanie wyrobów
tytoniowych

Warszawa, dnia 4 kwietnia 1930 r.

Do

Panów Dyrektorów i Kierowników wszystkich Zakładów Sprzedaży (oprócz SZSWT w Gdyni).

Celem sprawniejszego zaopatrzenia Zakładów P. M. T. w wyroby tytoniowe, w szczególności w okresie zwiększonej sprzedaży, Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego zarządza co następuje:

Począwszy od dnia 1 maja r. b. upoważnia się Panów do zgłaszania wprost w następujących Urzędach, które będą uważane, jako rezerwowe, dodatkowych zapotrzebowań potrzebnych wyrobów, w wypadkach gdy zajdzie konieczna i uzasadniona potrzeba niezwłocznego uzupełnienia zapasów handl. w przewidywaniu, że zapas z powodu zwiększonej sprzedaży może spaść poniżej jednomiesięcznego, bądź też w celu zapobieżenia wogóle brakom wyrobów tytoniowych na rynku sprzedaży.

Warszawa — Now.	Kraków Podgórze	Poznań — Matejki	Katowice
Regalia	Havana	Ratuszowe	Hawańskie Virg.
Delicias	Belweder	Kopernik	M u z a
Coronas	Brytanika	Sennora	—
Favoritas	Wawel	La Pintura	Silesia (pap.)
Pro Patria	Trabuko	Silesia (cyg.)	Sl. Rarytas
El Aliento	Kuba	Soledad	—
Ks. Józef	Portoriko	Cigarillos	Presówka
Commerciales	Mieszane zaogr.	Garcia	Skřetki Sl.
Excelsiores	—	—	—
—	Sport	N i l	T o r u ń
Sfinks	Wisła	Egipskie Spec.	Original
Egipskie	Prezydent	Ariston	—
Cov-boy	Damskie*)	Caporal	Pom. Rarytas
Gabinetowe	—	Złota Pani	—
Triumf	Pursiczan	D a m e s	Machorka Prz.
M a d e n	Hercegowina	P a n i	—
E r g o	K i r	Płaskie	Grodno (Magazyn)
Fervor	Ksanti	Damskie à 20*)	—
Grand-Prix	Np. Macedoński	Aromatica	R a d j o
K l u b	Np. Turecki à 25**)	Kolekcje pap.	Machorka
A v a n t i	Prz. Turecki „ 25**)	—	Starogard
M a z u r	Średni Turecki**)	—	Napoleonka
Sokoły	Kresowy à 25**)	—	Wirgińska ciemna
Wanda	Przedn. fajk.	—	„ jasna
—	Kapral	—	Z d r o w i a
Np. Turecki à 50	Zwycz. fajkowy	—	Pomorska ciemna
„ „ „ 25**)	Skřetki zwycz.	—	„ jasna
Prz. Turecki „ 50	—	—	—
Str. „ „ 25**)	Przednia tabaka	—	L a s k i
„ „ „ 50	—	—	R o l k i
Kresowy à 50	—	—	L w ó w
„ „ 25**)	—	—	—
Specjalny fajkowy	—	—	Zwycz. tabaka

*) Urzędy b. Małopolski i Śląska — w Krakowie - Podgórzu

Urzędy pozostałe — w Poznaniu - Matejki.

**) Urzędy b. Małopolski i Śląska — w Krakowie - Podgórzu (oprócz Lwowa)

Urzędy pozostałe — w Warszawie - Nowogrodzka.

Wyjątek pod tym względem stanowią wszystkie Magazyny przyfabryczne, wzgl. znajdujące się w miejscowościach, w których są fabryki oraz Lwów (ze względu na bliskość Winnik), o ile to dotyczy wyrobów, produkowanych w miejscu; winny one zgłaszać dod. zapotrzebowania na te wyroby (wyszczególnienie w załączeniu) wprost do miejscowej fabryki (Lwów do Winnik) wzgl. o ile Magazyny te służą równocześnie do przechowywania zapasów fabrykacyjnych (Bydgoszcz, Starogard, Łódź, Warszawa - Nowogrodzka, Radom, Kowel, Białystok, Grodno,

Wilno, Wodzisław, Monasterzyska) mogą same przejąć rachunkowo potrzebne ilości wyrobów z zapasu fabrykacyjnego na handlowy.

Równocześnie magazyny takie winny przesyłać natychmiast do Dyrekcji Polskiego Monopoli Tytoniowego w 2-ch egzemplarzach (jeden do Wydz. II/F drugi do Wydz. IV/2) odpis zamówienia wg. poniższego schematu, skierowanego do miejscowej fabryki wzgl. przesyłać też w 2-ch egzemplarzach doniesienie, jaka ilość i jakich wyrobów została przeniesiona z zapasu fabrykacyjnego na handlowy.

Zapotrzebowania do rezerwowych magazynów wysyłać należy według podanego niżej schematu z jednoczesnym przesłaniem odnośnego odpisu do Wydz. IV/2 Dyrekcji Polskiego Monopoli Tytoniowego.

Otrzymane tą drogą zapotrzebowania, Urzędy winny realizować niezwłocznie.

Nazwa Urzędu Miejsowowość data .....

Do

Pana Dyrektora (Kierownika)

PFWT., PMWT., PMS. i WT.

w .....

(Bezpośrednie zamówienie)

Na podstawie okólnika DPMT. L. 1108/IV/2/30
Nr. .... z dn. .... kwietnia 1930 r. proszę
wysłać:

Nazwa wyrobu	Opako- wanie	Ilość sztuk kilogram.	U w a g i
Np.: E r g o	20	100.000	

Magazyny przeznaczone na rezerwy winny ewent. dodatkowe zapotrzebowania na wyroby, będące u nich w rezerwie, zgłaszać wprost do Wydz. IV/2 Dykcji Polskiego Monopolu Tytoniowego, który przy ustalaniu głównych przydziałów dla nich, będzie miał na uwadze ich dodatkową rolę.

Niezależnie od tego wszystkie Urzędy sprzedaży dodatkowe zapotrzebowania na wyroby gdańskie (oprócz Katowic i Wodzisławia), cygara marek niestałych i wyroby importowane (te, które sprzedają), winny zgłaszać wprost do Wydz. IV/2 oddzielnym sprawozdaniem, o ile nie zgłoszono ich w miesięcznym wykazie sprzedaży (kolumna 14).

Dając Panom możność uzupełniania zapasów w każdym czasie, Dykcja Polskiego Monopolu Tytoniowego ma nadzieję, że z prawa tego Panowie korzystać będą tylko w razie rzeczywistej potrzeby.

1 załącznik.

Zastępca Dyrektora P. M. T.:

(—) Inż. J. Husarski.

Załącznik do L. 1108/IV/2/30.

Wykaz wyrobów, na które wymienione poniżej magazyny zgłaszają dodatkowe zapotrzebowanie wprost do miejscowych fabryk, wzgl., które uzupełniają zapasy handlowe bezpośrednio ze znajdującego się u nich zapasu fabrycznego.

Bydgoszcz	Regalia, Delicias, Coronas, Favoritas, Comerciales, Pro Patria, El Aliento, Ks. Józef, Ratuszowe, Original, La Pintura, Silesia (cyg.), Cigarillos.
Starogard	Machorka prz., Machorka zw., Kapral, Napoleonka, Wirgińska c. i j., Zdrowia, Pomorska c. i j., Laski, Rolki.
Poznań — Matejki	Nil, Egipskie Sp., Zota Pani, Sfinks, Ariston, Coporal, Wisła, Pomorskie Rarytas, Dames, Pani, Płaskie, Damskie à 20, Aromatica, Kolekcje pap.
Łódź — Magazyn	Ergo, Grand-Prix, Avanti, Radjo, Wanda, Wisła à 20, Najprz, Turecki, Prz. Turecki, Średni Turecki, Machorka zw.
Warszawa — Nowogrodzka	Gabinetowe, Triumf, Egipskie à 20, Cow-boy, Maden, Ergo, Klub, Grand-Prix, Avanti, Radjo, Wanda, Nprz. Turecki à 50, Przedni Turecki à 50, Średni Turecki à 50, Machorka prz. i zwycz., Specjalny fajkowy.
R a d o m	Aromatica, Sokoły, Wanda, Wisła à 20, Cow-boy, Np. Turecki, Prz. Turecki, Średni Turecki.
K o w e l	Wanda, Kresowy, Machorka przednia i zwyczajna.
Białystok (Magazyn)	Grand-Prix, Avanti, Mazur, Wanda, Prz. Turecki à 50, Średni Turecki à 50, Machorka prz. i zwyczajna.
Grodno (Magazyn)	Fervor, Avanti, Radjo, Wanda, Nprz. Turecki à 50. Prz. Turecki à 50, Średni Turecki à 50, Kresowy à 50, Machorka zwyczajna.
Wilno (Magazyn)	Grand-Prix, Avanti, Wanda, Machorka prz. i zwycz.
Wodzisław	Haw. Virginia, La Pintura, Silesia (cyg.), Soledad, Cigarilles, Garcia, Presówka, Skrętki śląskie i zwycz.
Kraków — Podgórze	Pursiczan, Hercegowina, Egipskie, Sport, Wisła, Prezydent, Damskie, Kir, Ksanti, Nprz. Macedoński, Nprz. Turecki à 25, Przedni Turecki à 25, Średni Turecki à 25, Kresowy à 25, Przedni fajkowy i zwyczajny fajkowy.
Monasterzyska	Wisła, Nprz. Turecki à 25, Prz. Turecki à 25, Średni Turecki à 25, Kresowy à 25, Przedni fajkowy, Zwycz. fajkowy, Sport à 20 i à 100.
L w ó w	Egipskie à 20, Wisła, Nprz. Turecki à 25, Przedni Turecki à 25, Średni Turecki à 25, Tabaka Przednia, Zdrowia, Pomorska jasna, Zwyczajna.

DYREKCJA POLSKIEGO
MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 1320/Tr/30.

Sprawa prawidłowego nadsyłania listów przewozowych wraz ze specyfikacjami.

Warszawa, dnia 7 kwietnia 1930 r.

Do

wszystkich Zakładów i Urzędów P. M. T. z wyjątkiem Magazynu Polskiego Monopolu Tytoniowego w Sofji.

W celu należytego wykonywania treści okólnika z dn. 4 maja 1929 r. L. 16090/29, Dykcja Polskiego Monopolu Tytoniowego przesyła jednocześnie, dla uniknięcia dotychczasowych usterek, nowe wzory specyfikacji:

- 1) wykupionych listów przewozowych krajowych;
- 2) zagranicznych; oraz
- 3) wtórników listów przewozowych frankowanych.

Sprawozdania należy umieszczać na samej specyfikacji (schemat drukowany); pieczętkę Zakładu — Urzędu i liczbę — z lewej strony u góry.

Wszelkie bliższe wyjaśnienia należy podawać w dalszym ciągu schematu za jego treścią drukowaną.

Wszystkie wykupione listy przewozowe, wtórniki ofrankowanych listów przewozowych i kwity opłat dodatkowych wraz z 2 jednobrzmiącymi egzemplarzami specyfikacji należy otoczyć opaską, na której winna być umieszczona pieczęć Zakładu — Urzędu, liczba sprawozdania, liczba załączników oraz adres: Oddziałowi Transportowemu Dykcji Polskiego Monopolu Tytoniowego. Adres ten należy umieścić również na kopercie.

Powyższe dotyczy listów przewozowych krajowych wraz z kwitami opłat dodatkowych.

Listy przewozowe zagraniczne należy nadsyłać, w myśl zacytowanego na wstępie okólnika, zaraz po odebraniu przesyłek, jednakże również przy specyfikacjach w 2 egzemplarzach, przyczem sporządzanie i nadsyłanie do Dykcji Polskiego Monopolu Tytoniowego odpisów tych listów jest zbyteczne.

W związku z tą zmianą nie należy umieszczać listów przewozowych zagranicznych w specyfikacjach miesięcznych, krajowych.

Listy przewozowe na przesyłki surowca tytoniowego z Gdyni i Gdańska należy uważać za krajowe i nadsyłać je przy ogólnych miesięcznych specyfikacjach.

Jednocześnie zarządza się, że w razie dodatkowego uiszczenia kolei niedoboru z tytułu przewoźnego, należy sumę wpłaconą uwidocznić w specyfikacji ze wskazaniem w uwagach następujących danych:

- 1) do jakiego numeru wagonu i listu przewozowego odnosi się dany niedobór i za jaki towar dopłatę uiszczono;

2) miesiąc i numer porządkowy pozycji specyfikacji, przy której odnośny list przewozowy przesłano Dykcji Polskiego Monopolu Tytoniowego.

Zaznacza się w końcu, że specyfikacje, po stwierdzeniu zgodności z załącznikami, służą jako dowody kasowe, winny być zatem sporządzone z jaknajdalej idącą skrupulatnością.

Zastępca Dyrektora P. M. T.

w z. (—) Dutkowski.
Generalny Inspektor.

DYREKCJA POLSKIEGO
MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 2662/VIII/2/30.

W sprawie 15%-wych dodatków do
płac robotniczych.

Warszawa, dnia 8 kwietnia 1930 r.

Do

Panów Dyrektorów — Kierowników wszystkich Fabryk — Zakładów — Urzędów Polskiego Monopolu Tytoniowego.

Powołując się na zarządzenie z dnia 27 kwietnia 1929 r. L. 18358/VIII/29, Dykcja Polskiego Monopolu Tytoniowego poleca wypłacać w dalszym ciągu 15%-we dodatki do płac robotniczych.

Wypłatę tych dodatków uskutecznia się przy wypłatach dekadowych.

15%-we dodatki należy obliczać od wynagrodzenia robotnika przypadającego mu za daną dekadę.

Ponieważ robotnicy chorzy lub nieobecni z innych powodów nie otrzymują wynagrodzenia za czas nieprzepracowany, przeto za ten okres nie przysługują im również 15%-we dodatki.

Wynagrodzenie za godziny nadliczbowe oblicza się od płacy robotnika łącznie z 15%-wym dodatkiem.

Od premji 15%-we dodatki nie przysługują.

Podatek dochodowy należy obliczać od sumy łącznej zarobku wraz z 15%-wym dodatkiem.

W „wykazach robocizny” nie należy wyodrębniać 15%-wych dodatków, jako osobnych pozycji, lecz podawać je łącznie w jednej kwocie z wynagrodzeniem dziennym robotników w rubryce „wynagrodzenieienne”.

Dyrektor Polskiego Monopolu Tytoniowego:

(—) A. Kreutz.

DYREKCJA POLSKIEGO
MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 2629/VIII/30.

W sprawie przyjmowania do pracy
rzemieślników.

Warszawa, dnia 8 kwietnia 1930 r.

Do

Panów Dyrektorów (Kierowników) Fabryk, Zakładów, Urzędów P. M. T.

W związku z zarządzeniem z dnia 31 marca 1928 r. L. 11702/II/F/28 Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego przypomina, że w charakterze praktykantów rzemieślniczych mogą być przyjmowani wyłącznie absolwenci szkół zawodowych.

W razie potrzeby przyjęcia do pracy wykwalifikowanych rzemieślników należy zatrudniać osoby posiadające świadectwa szkół zawodowych lub cechowe oraz odpowiednią praktykę.

W razie braku kandydatów ze świadectwami, jak wyżej podano należy sprawozdać Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego. O ile Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego nie wskaże odpowiedniego kandydata, może fabryka przyjąć profesjonalistów, którzy pomimo braku wskazanych dokumentów mogą jednak wykazać się długoletnią, samodzielną praktyką w swym zawodzie.

Zastępca Dyrektora P. M. T.:

(—) Inż. J. Husarski.

DYREKCJA POLSKIEGO
MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 2637/Adm./30.

Ustalenie wymiarów blankietów korespondencyjnych Zakładów P. M. T., układu napisów oraz zapotrzebowania na rok 1930/31.

Warszawa, dnia 9 kwietnia 1930 r.

Do

Panów Dyrektorów (Kierowników) wszystkich Zakładów i Urzędów P. M. T.

Blankiety, którymi w korespondencji posługują się Zakłady Polskiego Monopolu Tytoniowego, mają obecnie różne wymiary i nadpisy rozmieszczone dowolnie: bądź w rogu blankietu, bądź pośrodku, bądź na odwrotnej stronie.

Ta różnorodność blankietów jest z wielu względów niedogodna (zwłaszcza w pracach kancelaryjnych i archiwum), Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego uważa przeto za konieczne ujednolicienie rodzaju blankietów korespondencyjnych dla wszystkich Zakładów Polskiego Monopolu Tytoniowego, tak pod względem wymiarów, jak i układu nadpisów.

Formaty blankietów korespondencyjnych oraz kopert Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego ustala, stosownie do norm opracowanych przez Polski Komitet Normalizacyjny, dla papierów urzędowych, a mianowicie:

- 1) format duży, blankiet pojedynczy o wymiarach 210 x 297 m/m,
- 2) format duży, blankiet podwójny o wymiarach 210 x 297 m/m, arkusz 420 x 297 m/m, złożony na połowę,
- 3) format mały (kartka), blankiet pojedynczy o wymiarach 148 x 210 m/m,
- 4) koperty do wymienionych wyżej formatów papieru podłużne o wymiarach 114 x 162 m/m.

Do przysyłania aktów, wykazów, rachunków, druków, których wymiary nie są znormalizowane Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego ustala na rok 1930/31 koperty o wymiarach 125 x 190 m/m, oraz do przysyłania materiału sprawozdawczego (raporty, wykazy gospodarcze), torebki o wymiarach 170 x 450 m/m.

Nadpisy na blankietach winny być ułożone tak, by nazwa Zakładu i miejscowości, w której tenże się znajduje, były od pierwszego rzutu oka widoczne. Najodpowiedniejszym jest następujący układ:

1) Wzdłuż górnej części blankietu nazwa, określająca charakter Zakładu, wybita dużymi czcionkami, tuż pod nazwą, takimież lub tylko nieco mniejszymi czcionkami, miejscowość, w której Zakład ma siedzibę;

2) poniżej nadpisu z lewej strony blankietu L. . . . ., pod liczbą uwaga drobnymi czcionkami: „Przy odpowiedzi należy powołać się na powyższą liczbę;

3) na tej samej wysokości z prawej strony blankietu: miejscowość i data; pod nazwą miejscowości, nieco mniejszymi czcionkami, ulica, numer domu, oraz numer, względnie numery telefonów np:

PAŃSTWOWA FABRYKA WYROBÓW
TYTONIOWYCH W WILNIE.

Wilno, dn. . . . . 19 . . .

L. . . . .

Przy odpowiedzi powołać się na powyższą liczbę.

ul. Makowa 17/19
Tel. 618 i 1031.

Przed przystąpieniem do zamówienia zapasu blankietów i kopert na rok 1930/31, które Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego zamierza zakupić hurtowo dla wszystkich Zakładów Polskiego Monopolu Tytoniowego, poleca się Panom Dyrektorom (Kierownikom) przedłożyć co do układu nadpisów wnioski i spostrzeżenia oraz podać, po dokładnym obliczeniu zapasów, ilości blankietów korespondencyjnych w/g podanych wyżej trzech względnie dwóch wymiarów, oraz ilości kopert i torebek, jakie na roczny okres czasu będą potrzebne.

Zakłady, którym podlegają inne niesamodzielne placówki Polskiego Monopolu Tytoniowego, mające jednak w użyciu własne blankiety (np. Skarbowe Zakłady Sprzedaży WYROBÓW Tytoniowych) win-

ny zgłosić również zapotrzebowania dla tych ostatnich.

Zapotrzebowania na blankiety korespondencyjne i koperty, wraz z opinią co do układu nadpisu, należy nadesłać najpóźniej do dnia 1/V b. r.

Zastępca Dyrektora P. M. T.:

Inż. J. Husarski.

DYREKCJA POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 2800/VIII/2/30.

Statut emerytalny dla robotników
Polskiego Monopolu Tytoniowego oraz
pozostałych po nich wdów i sierot.

Warszawa, dnia 11 kwietnia 1930 r.

Do

Panów Dyrektorów — Kierowników wszystkich Fabryk, Zakładów, Urzędów i Magazynów P. M. T.

Na mocy upoważnienia Pana Kierownika Ministerstwa Skarbu z dnia 9 kwietnia 1930 r. Nr. D. VI. 376/I/30 wydaję dołączony do niniejszego „Statut emerytalny dla robotników P. M. T. oraz pozostałych po nich wdów i sierot”.

Statut emerytalny zostaje wprowadzony w życie z dniem 1 kwietnia 1930 r. i stanowić będzie wraz z „Przepisami, normującymi prawa i obowiązki robotników P. M. T.”, uzupełnionymi zarządzeniem z dnia 1-go marca 1927 r. L. 47266/28, integralną część umowy o pracę robotników P. M. T.

W celu jednolitego interpretowania treści statutu emerytalnego Dykcja Polskiego Monopolu Tytoniowego wyda instrukcję.

W związku z tem dla zebrania odnośnego materiału zechcą Panowie Dyrektorzy — Kierownicy po dokładnem zaznajomieniu się z treścią statutu emerytalnego wypowiedzieć się, w których paragrafach omawianego statutu są niejasności, wymagające komentarzy.

Wszelkie spostrzeżenia, dotyczące treści statutu zechcą Panowie Dyrektorzy — Kierownicy przesyłać Dykcji Polskiego Monopolu Tytoniowego najpóźniej do dnia 30 kwietnia 1930 r. 1 załącznik.

Dyrektor Polsk. Monop. Tyt.:

Dr. Kreutz.

STATUT EMERYTALNY

dla robotników Polskiego Monopolu Tytoniowego
oraz pozostałych po nich wdów i sierot.

I. Postanowienia ogólne.

§ 1. Robotnicy, zatrudnieni w zakładach Polskiego Monopolu Tytoniowego, otrzymują na starość, w razie niezdolności do pracy lub utraty pracy, tu-

dzież wdowy i sieroty po nich, zaopatrzenie, zwane emeryturą lub odprawą według zasad niniejszego statutu.

II. Zaopatrzenie robotników.

§ 2. Po dziesięciu latach nieprzerwanej pracy w Polskim Monopolu Tytoniowym robotnik, jeżeli stał się niezdolnym do pracy, nabywa prawo do emerytury.

Prawo to, bądź prawo do odprawy, zależnie od stopnia utraty zdolności do zarabkowania, przewidzianego w § 3, — przysługuje robotnikowi bez względu na ilość przepracowanych w Polskim Monopolu Tytoniowym lat, jeżeli stał się niezdolnym do pracy wskutek nieszczęśliwego wypadku, wynikłego z powodu lub w czasie pracy.

§ 3. Przy wymiarze emerytury lub odprawy robotnikowi, który stał się niezdolnym do pracy z powodu nieszczęśliwego wypadku (§ 2 ust. 2) dolicza się do czasu pracy, podlegającego normalnemu zaliczeniu do emerytury według wymiaru, ustalonego w § 17 lub do odprawy według wymiaru, ustalonego w § 20, przy trwałej utracie:

od 1 do 10%	zdolności do zarabkowania	— 1 rok
„ 31 „ 40%	„ „ „	— 4 „
„ 11 „ 20%	„ „ „	— 2 lata
„ 21 „ 30%	„ „ „	— 3 lata
„ 41 „ 50%	„ „ „	— 5 lat
„ 51 „ 60%	„ „ „	— 6 lat
„ 61 „ 70%	„ „ „	— 7 lat
„ 71 „ 80%	„ „ „	— 8 lat
„ 81 „ 90%	„ „ „	— 9 lat

od 91 do 100% zdolności do zarabkowania względnie śmierci, wywołanej przez nieszczęśliwy wypadek — 10 lat.

§ 4. Przeniesienie na emeryturę może nastąpić na prośbę robotnika lub z urzędu:

- a) gdy robotnik stał się niezdolnym do pracy;
- b) gdy przekroczył 55-ty rok życia;
- c) gdy przepracował przy Polskim Monopolu Tytoniowym 35 lat;
- d) gdy Polski Monopol Tytoniowy rozwiązał stosunek najmu pracy bez winy robotnika i nie może dać zatrudnienia robotnikowi, który przepracował nieprzerwanie co najmniej 15 lat.

Polski Monopol Tytoniowy władny jest zastosować przepis punktu d) nawet wówczas, gdy robotnik jest zdrowy i posiada pełną zdolność do zarabkowania.

§ 5. Robotnik może być przeniesiony na emeryturę na stałe, t. j. dożywotnio, lub czasowo, t. j. na czas określony.

Przeniesienie na emeryturę na stałe powinno nastąpić w razie stwierdzenia u robotnika trwałej niezdolności do pracy, w razie przekroczenia 55-go roku życia, oraz w razie przepracowania przez robotnika 35 lat (§ 4 p. a, b, c.).

Czasowe przeniesienie na emeryturę następuje, jeżeli istnieje przypuszczenie, że robotnik może odzyskać zdolność do pracy i zarabkowania (§ 4 p. a).

Przeniesienie na emeryturę na podstawie postanowień, zawartych w § 4 p. d) może być tylko czasowe.

§ 6. Przeniesienie robotnika na emeryturę z powodu niezdolności do pracy następuje na podstawie orzeczenia Komisji.

W skład Komisji wchodzi lekarz fabryczny, lekarz powiatowy, względnie Kasy Chorych lub prywatny i kierownik zakładu, względnie jego zastępca. W tych Zakładach, które nie mają stałych lekarzy, funkcje tych ostatnich spełnić może lekarz sądowy.

Komisja orzeka, czy zachodzi niezdolność do pracy i na jak długo, określa procent utraty zdolności do zarabkowania, tudzież w wypadkach, przewidzianych w § 3, ustala istnienie związku przyczynowego między pracą, a nieszczęśliwym wypadkiem.

§ 7. Przeniesienie na emeryturę zarządza kierownik zakładu, w którym robotnik był zatrudniony. Jeżeli robotnik pracował w dwóch lub więcej zakładach Polskiego Monopolu Tytoniowego, to przeniesienie na emeryturę zarządza kierownik tego zakładu, w którym robotnik ostatnio pracował.

§ 8. Robotnik, przeniesiony na emeryturę, otrzymuje dekret emerytury, w którym powinno być wyszczególnione: imię i nazwisko robotnika, data i miejsce urodzenia, ostatnie miejsce zatrudnienia, orzeczenie o przeniesieniu na emeryturę czasowo lub na stałe, ilość lat, policzalnych do wymiaru emerytury, wysokość emerytury, terminy i miejsce poboru emerytury oraz data i liczba zarządzenia, na którego podstawie przyznano emeryturę.

Przeciwko decyzji, jak również ustaleniu podstaw do wymiaru zaopatrzenia, służy robotnikowi prawo wniesienia zażalenia w drodze służbowej do Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego w ciągu 30-tu dni od dnia następnego po doręczeniu dekretu emerytalnego. Jeżeli koniec terminu przypadnie na niedzielę lub święto uroczyste, to termin kończy się następnego dnia powszedniego. Termin nie uważa się za zaniedbany, jeżeli przed jego upływem zażalenie nadano na pocztę listem poleconym.

§ 9. Emerytura płatna jest miesięcznie z góry. Prawo do otrzymania emerytury rozpoczyna się z pierwszym dniem miesiąca, następującego po tym miesiącu, w którym zapadła decyzja przeniesienia robotnika na emeryturę.

§ 10. Robotnicy, przeniesieni czasowo na emeryturę na zasadzie postanowień § 4 p. a) obowiązani są co roku w dniu 1-ym czerwca, lub o ile w tym dniu wypada święto, w dniu następnym, zgłaszać się do terytorjalnie najbliższego zakładu Polskiego Monopolu Tytoniowego w celu poddania się przeglądowi lekarskiemu.

Trzykrotnie uznani na przeglądzie lekarskim za niezdolnych do pracy przeniesieni zostają na emeryturę na stałe.

§ 11. Robotnicy, przeniesieni czasowo na emeryturę na zasadzie § 4 p. d), jak również robotnicy uznani za zdolnych do pracy przy przeglądzie lekarskim (§ 10 ust. 2) mogą być w każdej chwili powołani do pracy.

§ 12. Przyjęcie do pracy czasowego emeryta następuje po pisemnem wezwaniu do pracy.

Emeryt czasowy zawezwany obowiązany jest zgłosić się do pracy najpóźniej po upływie 14 dni od dnia następnego po otrzymaniu zawiadomienia. W razie niezgłoszenia się do pracy w oznaczonym terminie bez uzasadnionej przyczyny, traci on prawo do zatrudnienia i równocześnie zostaje pozbawiony prawa do dalszego pobierania emerytury.

§ 13. Polskiemu Monopolowi Tytoniowemu służy prawo poddania badaniu lekarskiemu przez komisję, w składzie przewidzianym w § 6, także stałego emeryta, który został przeniesiony na emeryturę na zasadzie postanowień (§ 4 p. a). Jeżeli komisja orzeknie jednogłośnie, że badany emeryt odzyskał zdolność do pracy (§ 2 ust. 2 i § 3), to traktowany on będzie w dalszym ciągu stosownie do postanowień §§ 10, 11 i 12.

§ 14. Robotnik, który dobrowolnie opuszcza pracę lub wskutek przewinienia zostaje wydalony z pracy, traci prawo do emerytury.

§ 15. Prawo do emerytury gaśnie w razie:

- 1) śmierci emeryta,
- 2) niezgłoszenia się do pracy w wypadku przewidzianym w § 12,

§ 16. Prawo do emerytury zawiesza się w razie:

- 1) utraty obywatelstwa polskiego do czasu jego odzyskania,
- 2) przebywania bez zezwolenia Ministra Skarbu dłużej, niż 1/2 roku poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, względnie m. Gdańska — na czas pobytu zagranicą,
- 3) wstąpienia do klasztoru — do czasu ewentualnego wystąpienia.
- 4) uzyskania mandatu do ciał ustawodawczych — na czas piastowania tego mandatu,
- 5) uzyskania innego zaopatrzenia ze Skarbu Państwa, na czas pobierania tego zaopatrzenia; w tym razie emerytowi służy prawo jednorazowego wyboru między zaopatrzeniami; postanowienie to niema zastosowania do otrzymujących pensję z tytułu posiadania orderów.

§ 17. Za podstawę do wymiaru emerytury przyjmuje się kategorię płacy, według której robotnik pobierał wynagrodzenie w roku kalendarzowym, poprzedzającym rok przeniesienia na emeryturę i stosownie do tego zalicza się go do poszczególnych grup uposażenia emerytalnego, których jest 4 (cztery).

Do grupy I uposażenia emerytalnego zalicza się I, II, III kategorie płac robotniczych.

Do grupy II uposażenia emerytalnego zalicza się IV, V, VI kategorie płac robotniczych.

Do grupy III uposażenia emerytalnego zalicza się VII, VIII, IX kategorie płac robotniczych.

Do grupy IV uposażenia emerytalnego zalicza się kategorie X i X z dodatkiem.

Najniższy wymiar emerytury po latach 10-ciu wynosi:

dla I gr.	Zł. 42. —	miesięcznie
dla II gr.	Zł. 52. —	"
dla III gr.	Zł. 64. —	"
dla IV gr.	Zł. 84. —	"

co stanowi 40% pełnej emerytury.

Po dziesięciu latach pracy, w miarę ilości przepracowanych lat, stawki emerytalne wzrastają co rok o 2,4%, a po 35-ciach latach dochodzą do 100% i normy tej przekroczyć nie mogą.

Wymiar emerytury dla każdej grupy za każdy przepracowany rok uwidoczniiony jest na tabeli A.

Tabela A.

Po latach pracy	D l a g r u b y			
	I	II	III	IV
	Miesięczna emerytura w złotych			
10	42.—	52.—	64.—	84.—
11	44.50	55.10	67.80	89.05
12	47.05	58.20	71.70	94.10
13	49.55	61.40	75.50	99.10
14	52.10	64.50	79.40	104.15
15	54.60	67.60	83.20	109.20
16	57.10	70.70	87.—	114.25
17	59.65	73.80	90.90	119.30
18	62.15	77.—	94.70	124.30
19	64.70	80.10	98.60	129.35
20	67.20	83.20	102.40	134.40
21	69.70	86.30	106.20	139.40
22	72.25	89.40	110.10	144.45
23	74.75	92.60	113.90	149.50
24	77.30	95.70	117.80	154.55
25	79.80	98.80	121.60	159.60
26	82.30	101.90	125.40	164.65
27	84.85	105.—	129.30	169.70
28	87.35	108.20	133.10	174.70
29	89.90	111.30	137.—	179.75
30	92.40	114.40	140.80	184.80
31	94.90	117.50	144.60	189.85
32	97.45	120.60	148.50	194.90
33	99.95	123.80	152.30	199.90
34	102.50	126.90	156.20	204.95
35	105.—	130.—	160.—	210.—

§ 18. Czas pracy do wymiaru emerytury oblicza się od 1-go dnia następnego kwartału kalendarzowego po przyjęciu do pracy w Polskim Monopolu Tytoniowym.

Przy ostatecznem obliczaniu lat wysługi emerytalnej nie uwzględnia się części roku do 6-ciu miesięcy włącznie, natomiast okres, przekraczający czas 6-ciu miesięcy, liczy się jako rok pełny.

Czasu trwania choroby, urlopu wypoczynkowego lub urlopu zdrowotnego, udzielonego na podstawie świadectwa lekarskiego, nie uważa się za przerwę w pracy i okres ten zalicza się do wymiaru emerytury. Nie zalicza się natomiast do wymiaru emerytury urlopu bezpłatnego, udzielonego na prośbę robotnika, jeżeli urlop taki został mu przyznany na dłuższy okres czasu, niż na jeden miesiąc. Również nie zalicza się do czasu, policzalnego do wymiaru emerytury, okresu, w którym robotnik pozostawał już w stanie emerytury.

Czas służby wojskowej zalicza się do czasu policzalnego do wymiaru emerytury, jeżeli robotnik przerwał pracę w Polskim Monopolu Tytoniowym wskutek powołania go do wojska, lub dobrowolnego wstąpienia do wojska za wiedzą kierownictwa odnośnego zakładu Polskiego Monopolu Tytoniowego, w którym ostatnio pracował, a po odbyciu służby wojskowej zgłosił się do pracy w terminie najpóźniej 30-to dniowym od daty zwolnienia z wojska. Czas służby wojskowej frontowej w razie wojny policza się w wymiarze dwukrotnym. Czas obowiązkowej służby wojskowej ma wpływ tylko na wysokość emerytury, a nie na uzasadnienie roszczenia o tę emeryturę.

§ 19. Robotnikowi, który opuścił dobrowolnie pracę, lub z którym stosunek najmu pracy został rozwiązany z jego winy bez wypowiedzenia, lub bez jego winy za wypłaceniem odprawy, a który ponownie został przyjęty do pracy, Dykcja Polskiego Monopolu Tytoniowego może w wyjątkowych, na szczególne uwzględnienie niezasługujących wypadkach, zaliczyć czas jego pierwszej pracy. W żadnym razie nie będzie takiemu robotnikowi zaliczony do wymiaru emerytury okres przerwy, spowodowanej rozwiązaniem stosunku najmu pracy.

III. Odprawa.

§ 20. Robotnicy, którzy nie nabyli praw emerytalnych na mocy niniejszego statutu, a zostaną zwolnieni z pracy z powodu niezdolności do pracy (§ 3 i § 4 a) i b), otrzymają jednorazowe zaopatrzenie w postaci odprawy, będącej jednocześnie równowartością wynagrodzenia za czas wymagany do wypowiedzenia w myśl § 23 „Przepisów, normujących prawa i obowiązki robotników Polskiego Monopolu Tytoniowego” z dn. 22 stycznia 1927, uzupełnionych zarządzeniem z dn. 1 marca 1929, według wymiaru uwidocznionego w następującem zestawieniu:

Po upływie 1 roku pracy odprawa wynosi 1-o miesięczne ostatnio pobierane pełne wynagrodzenie.

Po upływie 2 lat pracy odprawa wynosi 2-u miesięczne ostatnio pobierane pełne wynagrodzenie.

Po upływie 3 lat pracy odprawa wynosi 3-y miesięczne ostatnio pobierane pełne wynagrodzenie.

Po upływie 4 lat pracy odprawa wynosi 4-o miesięczne ostatnio pobierane pełne wynagrodzenie.

Po upływie 5 lat pracy odprawa wynosi 5-o miesięczne ostatnio pobierane pełne wynagrodzenie.

Po upływie 6 lat pracy odprawa wynosi 6-o miesięczne ostatnio pobierane pełne wynagrodzenie.

Po upływie 7 lat pracy odprawa wynosi 6½ miesięczne ostatnio pobierane pełne wynagrodzenie.

Po upływie 8 lat pracy odprawa wynosi 7-o miesięczne ostatnio pobierane pełne wynagrodzenie.

Po upływie 9 lat pracy odprawa wynosi 7½ miesięczne ostatnio pobierane pełne wynagrodzenie.

Robotnikom, z którymi rozwiązano stosunek najmu pracy, a którzy nie nabyli uprawnień do czasowej emerytury na podstawie § 4 d), przysługuje odprawa wg. następującego wymiaru:

Po upływie 1 roku pracy odprawa wynosi 1-o miesięcz. ostatnio pobierane pełne wynagrodzenie.

Po upływie 2 lat pracy odprawa wynosi 2-u miesięcz. ostatnio pobierane pełne wynagrodzenie.

Po upływie 3 lat pracy odprawa wynosi 3-y miesięcz. ostatnio pobierane pełne wynagrodzenie.

Po upływie 4 lat pracy odprawa wynosi 4-o miesięcz. ostatnio pobierane pełne wynagrodzenie.

Po upływie 5 lat pracy odprawa wynosi 5-o miesięcz. ostatnio pobierane pełne wynagrodzenie.

Po upływie 6 lat pracy odprawa wynosi 6-o miesięcz. ostatnio pobierane pełne wynagrodzenie.

Po upływie 7 lat pracy odprawa wynosi 6½ miesięcz. ostatnio pobierane pełne wynagrodzenie.

Po upływie 8 lat pracy odprawa wynosi 7-o miesięcz. ostatnio pobierane pełne wynagrodzenie.

Po upływie 9 lat pracy odprawa wynosi 7½ miesięcz. ostatnio pobierane pełne wynagrodzenie.

Po upływie 10 lat pracy odprawa wynosi 8-o miesięcz. ostatnio pobierane pełne wynagrodzenie.

Po upływie 11 lat pracy odprawa wynosi 8½ miesięcz. ostatnio pobierane pełne wynagrodzenie.

Po upływie 12 lat pracy odprawa wynosi 9-o miesięcz. ostatnio pobierane pełne wynagrodzenie.

Po upływie 13 lat pracy odprawa wynosi 9½ miesięcz. ostatnio pobierane pełne wynagrodzenie.

Po upływie 14 lat pracy odprawa wynosi 10-o miesięcz. ostatnio pobierane pełne wynagrodzenie.

Odprawa powyższa wypłacana jest w całości w wypadku niewyzyskania pracy robotnika przez zakład w okresie wypowiedzenia, przewidzianym w § 23 „Przepisów normujących prawa i obowiązki robotników P. M. T.” z dn. 22 stycznia 1927 r., uzupełnionych zarządzeniem z dn. 1 marca 1929 r.

Przy odprawie wyższej, niż równowartość wynagrodzenia za czas wymagany do wypowiedzenia, w myśl § 23 „Przepisów, normujących prawa i obowiązki robotników P. M. T.” i w razie wyzyskania przez zakład pracy robotnika w okresie wypowiedzenia Polski Monopol Tytoniowy wypłaca z chwilą ukończenia tego okresu różnicę między przysługującą odprawą, a równowartością wynagrodzenia za czas wypowiedzenia.

Czas pracy liczy się od 1-go dnia następnego kwartału kalendarzowego po przyjęciu do pracy w Polskim Monopolu Tytoniowym.

IV. Zaopatrzenie wdów i sierot.

§ 21. Wdowy oraz pozostałe po robotnikach i robotnicach sieroty mają prawo do zaopatrzenia emerytalnego bądź odprawy, jeżeli robotnik (ca) w chwili śmierci pobierał (a) emeryturę lub nabył (a) do niej prawo.

§ 22. Emerytura wdowia po robotniku wynosi 50 (pięćdziesiąt) procent kwoty zaopatrzenia emerytalnego, które zmarły robotnik pobierał, lub też do którego w chwili śmierci był uprawniony.

Analogiczny wymiar stosuje się do odprawy.

Wymiar emerytury wdowiej uwidoczniiony jest na tabeli B.

Tabela B.

Ilość lat pracy męża	G r u p a			
	I	II	III	IV
Miesięczna emerytura w złotych				
10	21.—	26.—	32.—	42.—
11	22.25	27.55	33.90	44.50
12	23.50	29.10	35.85	47.05
13	24.80	30.70	37.75	49.55
14	26.05	32.25	39.70	52.10
15	27.30	33.80	41.60	54.60
16	28.55	35.35	43.50	57.10
17	29.80	36.90	45.45	59.65
18	31.10	38.50	47.35	62.15
19	32.35	40.05	49.30	64.70
20	33.60	41.60	51.20	67.20
21	34.85	43.15	53.10	69.70
22	36.10	44.70	55.05	72.25
23	37.40	46.30	56.95	74.75
24	38.65	47.85	58.90	77.30
25	39.90	49.40	60.80	79.80
26	41.15	50.95	62.70	82.30
27	42.40	52.50	64.65	84.85
28	43.70	54.10	66.55	87.35
29	44.95	55.65	68.50	89.90
30	46.20	57.20	70.40	92.40
31	47.45	58.75	72.30	94.90
32	48.70	60.30	74.25	97.40
33	50.—	61.90	76.15	99.95
34	51.25	63.45	78.10	102.50
35	52.50	65.—	80.—	105.—

§ 23. Sieroty, pozostałe po robotnikach i robotnicach otrzymują zaopatrzenie w wysokości jednej trzeciej emerytury ojca lub matki, którą w chwili śmierci pobierał (a), lub do której był (a) uprawniony (a).

Analogiczny wymiar stosuje się do odprawy.

Jeżeli ojciec i matka pracowali w Polskim Monopolu Tytoniowym i w chwili śmierci byli uprawnieni do poboru emerytury lub ją pobierali, to emeryturę sierocą wymierzy się od stawki emerytalnej tego z małżonków, którego emerytura jest lub byłaby wyższą.

Prawo do zaopatrzenia sierociego narówni z dziećmi ślubnymi posiadają:

- dzieci uprawnione (legitymowane),
- dzieci naturalne (nieślubne) w stosunku do matki narówni z dziećmi ślubnymi, a w stosunku do ojca naturalnego tylko wówczas, jeżeli ojcostwo sądownie zostało ustalone.
- dzieci przysposobione (przybrane) oraz pasierbowie i wnuki, jeżeli udowodnione zostanie, że conajmniej rok bezpośrednio przed przeniesieniem robotnika na emeryturę pozostawały (li) na jego utrzymaniu

we wspólnym gospodarstwie i o ile nie mają prawa do emerytury po ojcu lub matce. Wymiar emerytur sierocych uwidoczniiony jest na tabeli C.

Tabela C.

Ilość lat pracy rodziców	G r u p a			
	I	II	III	IV
Miesięczna emerytura w złotych				
10	14.—	17.35	21.35	28.—
11	14.85	18.35	22.60	29.70
12	15.70	19.40	23.90	31.40
13	16.55	20.45	25.15	33.10
14	17.35	21.50	26.45	34.70
15	18.20	22.55	27.75	36.40
16	19.05	23.55	29.—	38.10
17	19.90	24.60	30.30	39.80
18	20.75	25.65	31.55	41.50
19	21.55	26.70	32.85	43.10
20	22.40	27.75	34.15	44.80
21	23.25	28.75	35.40	46.50
22	24.10	29.80	36.70	48.20
23	24.95	30.85	37.95	49.90
24	25.75	31.90	39.25	51.50
25	26.60	32.95	40.55	53.20
26	27.45	33.95	41.80	54.90
27	28.25	35.—	43.10	56.50
28	29.10	36.05	44.35	58.20
29	29.85	37.10	45.65	59.70
30	30.80	38.15	46.95	61.60
31	31.65	39.15	48.20	63.30
32	32.50	40.20	49.50	65.—
33	33.30	41.25	50.75	66.60
34	34.15	42.30	52.05	68.30
35	35.—	43.35	53.35	70.—

§ 24. Suma zaopatrzenia sierocego, bez względu na ilość dzieci, nie może sama, ani łącznie z emeryturą wdowią przekraczać wysokości emerytury, którą zmarły robotnik faktycznie pobierał lub do której nabył prawo w chwili śmierci.

§ 25. Jeżeli robotnik zmarł wskutek okoliczności, przewidzianych w § 2 ust. 2, to wymiar emerytury wdowiej i sierocy zostaje stosownie podwyższony przez zaliczenie tej ilości lat, jak dla powyższych wypadków w § 3 jest przewidziane.

§ 26. Postanowienia paragrafów 7, 8 i 9 mają analogiczne zastosowanie również do wdów i sierot po robotnikach.

§ 27. Wdowa nie ma prawa do emerytury:

- jeżeli małżeństwo zawarte zostało po przeniesieniu na emeryturę;
- jeżeli nastąpił rozwód, unieważnienie małżeństwa lub rozłączenie od stołu i łóża bez obowiązku męża do utrzymania żony.

Dzieci z małżeństwa, zawartego po przeniesieniu na emeryturę, nie mają prawa do emerytury sierocy.

§ 28. Wdowa, która weszła ponownie w związek małżeński, otrzymuje na prośbę albo jednorazową odprawę w wysokości półtorarocznej emerytury wdowiej, albo zachowuje prawo do emerytury wdowiej na wypadek ponownego owdowienia.

Zgłoszenia o uzyskanie odprawy winno nastąpić w ciągu 3-ch miesięcy od dnia zawarcia ponownego związku małżeńskiego.

§ 29. Prawo do emerytury wdowiej lub sierocy gaśnie w wypadku, przewidzianym dla emerytów w § 15-ym p. 1). Poza tem prawo to wygasa w razie ukończenia przez sierotę 18-go roku życia lub też wcześniejszego zawarcia związku małżeńskiego.

W wyjątkowych, na szczególne uwzględnienie zasługujących wypadkach, tudzież w razie trwałej niezdolności do zarobkowania, jakoteż w razie odbywania studjów w zakładach naukowych publicznych, lub mających prawo publiczności Dyrekcja Polskiego Monopoli Tytoniowego władną jest zezwolić na dalsze pobieranie emerytury sierocy także po ukończeniu 18-tu lat życia, lecz nie dłużej, niż do ukończenia przez sierotę 21 lat życia.

Zawieszenie wypłaty emerytury wdowiej lub sierocy ma miejsce w analogicznych wypadkach, jak zawieszenie emerytury robotnika, wyszczególnionych w § 16, i trwa do czasu usunięcia istniejących przyczyn.

§ 30. Wdowa po robotniku, która w służbie państwowej nabyła prawa emerytalne, ma prawo wyboru między własnem zaopatrzeniem emerytalnem, a emeryturą wdowią Polskiego Monopoli Tytoniowego.

§ 31. Wdowa po robotniku lub emerycie, która poniosła kosztą pogrzebu męża, otrzymuje jednorazowe pośmiertne w wysokości Zł. 200.— (dwustu). Pośmiertne, tak samo obliczone, należy się wdowcowi w razie śmierci żony robotnicy, lub emerytki Polskiego Monopoli Tytoniowego.

Dalsi członkowie rodziny lub osoby obce mogą otrzymywać zwrot udowodnionych kosztów pogrzebu, jeżeli zmarły nie pozostawił majątku ruchomego lub nieruchomego, wystarczającego na pokrycie tych kosztów. Zwrot kosztów nie może przekraczać Zł. 200.— (dwustu).

V. Przepisy przejściowe.

§ 32. Dyrekcja Polskiego Monopoli Tytoniowego władną jest zaliczać do wymiaru emerytury czas pracy robotników, którzy przed rozpoczęciem pracy w Polskim Monopolu Tytoniowym zatrudnieni byli w prywatnym przemyśle tytoniowym, jeżeli dany robotnik przepracował bez przerwy w Polskim Monopolu Tytoniowym przynajmniej 10 lat lub lat 5, o ile przy przejściu na emeryturę ukończył 60 lat życia.

Czas pracy poza Polskim Monopolem Tytoniowym zaliczany jest w wymiarze indywidualnie decydowanym przez Dyrekcję Polskiego Monopoli Tytoniowego na podstawie podań, zaopatrzonych w dokumenty, stwierdzające poprzednią pracę interesowanych.

§ 33. Prowizje, przyznane przed wprowadzeniem w życie niniejszego statutu, będą przeliczone według norm, obecnie ustalonych.

§ 34. Nowy wymiar emerytury zastosowany będzie również dla prowizjonistów Monopoli Tytoniowego b. zaboru austriackiego, którzy w Polskim Monopolu Tytoniowym nie pracowali, w wysokości 70% nowoustalonych stawek emerytalnych.

§ 35. Na obszarze Województwa Poznańskiego, Pomorskiego oraz górnośląskiej części Województwa Śląskiego, Polski Monopol Tytoniowy wypłaca tytułem emerytury różnicę między świadczeniami Polskiego Monopoli Tytoniowego a świadczeniami, wypłacanymi przez ustawowe instytucje ubezpieczenia inwalidzkiego.

§ 36. Robotnikom, którzy zostali zwolnieni z Polskiego Monopoli Tytoniowego przed wejściem w życie niniejszego statutu z powodu niezdolności do pracy (§ 3, § 4 a) i b)), Dyrekcja Polskiego Monopoli Tytoniowego może na ich prośbę przyznać emeryturę wyjątkowo tylko po uprzednim uzyskaniu zgody Ministra Skarbu.

VI. Przepisy końcowe.

§ 37. Emeryt, wdowa, lub sierota, którzy w sposób podstępny, przez wprowadzenie władzy w błąd uzyskali emeryturę lub wyższy jej wymiar od należnego na podstawie postanowień niniejszych, tracą prawo do zaopatrzenia, niezależnie od odpowiedzialności karnej, przewidzianej właściwymi ustawami.

§ 38. Postanowienia niniejszego statutu tracą moc obowiązującą z chwilą rozciągnięcia na zakłady Polskiego Monopoli Tytoniowego ubezpieczenia

społecznego na starość, na wypadek niezdolności do pracy lub utraty pracy robotników i ich rodzin.

§ 39. Statut niniejszy wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1930 r.

Warszawa, dnia 11 kwietnia 1930 r.

Dyrektor Polskiego Monopoli Tytoniowego
(—) *Dr. Al. Kreutz.*

DYREKCJA POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO

L. 1493/IV/2/30.

W sprawie zniesienie zwyczaju wstrzymywania sprzedaży w ostatnim dniu miesiąca.

Warszawa, dnia 26 kwietnia 1930 r.

Do
Panów Dyrektorów i Kierowników wszystkich zakładów Sprzedaży.

Dyrekcja Polskiego Monopoli Tytoniowego znosi niniejszem istniejący dotychczas zwyczaj wstrzymywania sprzedaży w ostatnim dniu miesiąca. Na przyszłość więc sprzedaż wyrobów winna się odbywać bez żadnych przerw oprócz dni świątecznych.

O powyższem należy hurtowników natychmiast powiadomić.

Dyrektor Polskiego Monopoli Tytoniowego
Dr. Kreutz.

Do wszystkich egzemplarzy niniejszego N-ru Dziennika Urzędowego P. M. T.
załącza się II zeszyt Przeglądu Tytoniowego.

WYDAWCA: DYREKCJA POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO.

REDAKTOR: CZESŁAW ROKICKI.

TŁO CZONO CZCIONKAMI Drukarni Państwowej, Miodowa 22. — — — — —

Nr. 52190.